

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-69.
Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček, rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 259

Ljubljana, četrtek, dne 5. novembra 1931

Leto II.

Zamora — predsednik španske republike

Madrid, 4. novembra. AA. Vlada je sklenila podpreti kandidato Zamora za predsednika španske republike. Zamora je sprejel kandidato in ne bo več sodeloval v parlamentarnih razpravah. Takisto se je odrekel reviziji ustave.

Pred ostrimi deviznimi ukrepi v Angliji

Berlin, 4. novembra. n. Tečaj funta je danes zopet padel od včerajšnjih 16:50 na 15:25. Splošno menijo, da je padec funta v zvezi z zvišanim uvozom v Anglijo. Sem so prispele vesti iz Londona, da pripravlja Anglija ostre devizne ukrepe, kakršne so uvedle srednjeevropske države. Na ta način se hoče Anglija ubraniti slabi trgovinski bilanci.

Mednarodna devizna konferenca

Praga, 4. novembra. AA. ČTK poroča: Danes so se pričela pogajanja, ki jih je bila priporočila Banka za mednarodna plačila z namenom, da bi prizadele države med seboj izmenjale misli o sedanjem položaju reparacijskih plačil. Pogajanja vodi guverner češkoslovaške narodne banke. Udeležujejo se jih denarstveni strokovnjaki iz Bolgarske, Jugoslavije, Madjarske, Nemčije, Poljske, Avstrije, Rumunije, Grčije in Češkoslovaške. Razen tega sta prisotna dva zastopnika Banke za mednarodna plačila iz Bazla. Pogajanja bodo trajala tri dni.

Za francosko-nemški sporazum

Berlin, 4. novembra. AA. Predsednik vlade Brüning je pozval člane nemške sekcije francosko-nemškega gospodarskega odbora, naj vse store za okrepitev prijateljskega razmerja z Nemčijo.

New York, 4. novembra. AA. »New York Tribune« je priobčila uvodnik g. Lipmanna o mednarodnem položaju. Pisec naglašja, da je poseben pomen razgovorov med gg. Hooverjem in Lavalom v priznanju moči Francije, zaradi česar ima Francija v Evropi inicijativo, pa tudi odgovornost. Clankar zaključuje, da morajo Nemci izprevideti potrebo po tem, da apelirajo na poštenost in plemenitost Francije.

Angleška vlada za premirje v oboroževanju

London, 4. novembra. AA. Angleška vlada je poslala generalnemu tajniku Društva narodov noto, da pristopa k enoletnemu premirju v oboroževanju od 1. novembra t. l. Ta predlog je, kakor je znano, stavila 12. skupščina Društva narodov. Svoj pristavek bo angleška vlada preklela le za primer nepredvidenih dogodkov. Svoj preklek bo angleška vlada dostavila generalnemu tajniku Društva narodov.

London, 4. novembra. AA. »Times« meni, da bo pristop Anglije k enoletnemu premirju v oboroževanju zelo očital medsebojno zaupanje, brez katerega bi bilo nemogoče pripraviti tla za razorožitveno konferenco. Glede vprašanja predsednika »Times« poudarja, da je bil Henderson izvoljen na to mesto zaradi svoje sposobnosti. Če bi sedaj odstopil, bi bil zopet načet problem narodnih simpatij in antipatij. Svetovna razorožitvena konferenca nima nobenega pravega razloga, da izvoli drugega predsednika. Hendersonove zasluge v vprašanju razorožitve so dovolj znane.

Trgovinska pogajanja med Nemčijo in Švico

Bazel, 4. novembra. AA. Švicarski zvezni svet je imel sejo o nadaljevanju trgovinskih pogajanj med Švico in Nemčijo. Nemčija je pristala na to, da so skrajšali odpovedni rok trgovinske pogodbe s 3 na 2 meseca. Zato je zvezni svet sklenil, da pogodbo zaenkrat ne odpove. Pač pa je dal poljedelskemu oddelku nalog, naj nadaljuje s pogajanjem z Nemčijo. Pogajanja bodo povzela po vsej priliki še novembra meseca.

Volitve so pot k pravi svobodi

K volivni abstinenci kličejo zato le oni, ki so živeli od napačno pojmovane svobode

Svoboda je največji blagoslov, a postane lahko tudi največja nesreča, kadar ne pozna več narodne discipline, kadar postane anarhija.

S krvjo svojih najboljših sinov in z junaštvom, ki nima primere v zgodovini, si je naš narod priboril svobodo, da mu postane blagoslov. Vsled brezobzirnega strankarstva nekaterih ljudi — in ne najboljših v narodu — pa je bil blagoslov svobode zapravljen in že smo bili z eno nogo v anarhiji.

Niso več veljali zakoni, ni se več spoštovala osebna svoboda, ker strankarski diktat ni trpel poleg sebe nobene druge volje. Z lažnimi gesli je bil narod čisto zakovan v strankarski diktat, ki ni poznal nobenih ozirov, ne narodnih in ne državnih, če je bilo tako po volji strankarskemu egoizmu.

Kjer pa ni prave svobode, tam je trpljenje naroda neizogibno. In naš narod je več ko dovolj okusil to trpljenje in zato naravnost s hvaležnostjo pozdravil 6. januar, ko je padel strankarski diktat in je bila pot prosta za pravo svobodo.

Volitve dne 8. novembra so ta pot k pravi svobodi. Volivni zakon pa je jamstvo, da ta pot nikdar več ne vodi v nepravo svobodo in da ne bo nikdar več onega brezvestnega izigravanja svobode, ki nas je vrgla že skoraj v prepad anarhije.

Ker je volivni zakon to jamstvo, ker zapira za vedno pot k nepravi svobodi, zato kriče sedaj, da ni svobode oni, ki so vedno živeli le od neprave svobode in ki so vkovali narod v svoj strankarski diktat. Temu diktatu bodo napravile volitve definitivni konec in to je njih veliki pomen.

Ali je potem čudno, če kličejo k volilni abstinenci oni, ki so bili izvrševalci strankarskega diktata? Volivna abstenenca naj reši strankarsko diktaturo in samo to je njen namen.

Mesto prave svobode naj dobi narod zopet bivšo strankarsko anarhijo in to je ves smisel boja onih, ki označajo volivno abstinenco.

Že zadosti pa je pretrpel jugoslovanski narod, ko je moral hoditi pod strankarskim jarmom po poti anarhije. Takrat si je jugoslovanski narod pridobil težke izkušnje in zato vzklika iz vsega sreča:

Nikdar več bivšega strankarskega diktata!

In zvest tej svoji volji bo v strnjjenih vrstah šel v nedeljo na volišča, ker volitve so pot k pravi svobodi.

Važna finančna pogajanja

Nemška akcija proti francoskemu kreditu — Vprašanje reparacij

Pariz, 4. novembra. AA. Havas poroča: Finančni krogi v Parizu z zanimanjem sledujejo razvoj hude kampanje raznih nemških listov proti francoskemu kreditu in ugledu Francije v svetu. Voditelji francoskih financ ne marajo reagirati na to kampanjo, ker je docela neresna in ker ji nihče ne verjame. Pač pa smatrajo politični krogi, da je tako ravnanje nemških listov nevarna psihološka napaka v trenutku, ko ponuja predsednik francoske vlade Laval Nemčiji pogajanja o reparacijskih plačilih. Borzni krogi ugotavljajo, da se je ta kampanja pojavila baš tedaj, ko vlada med voditelji francoske narodne banke in ameriški finančniki popolno soglasje o vseh vprašanih denarstva. V tehničnem pogledu pa poudarjajo, da je znano, da francoska narodna banka ne kupuje tujih deviz. Njena politika sloni na sistemu stroge zlate podlage. Zlate zaloge te banke znašajo sedaj 23 milijard.

Pariz, 4. novembra. AA. Havas poroča: Sestanek med nemškim veleposlanikom von Hoeschom in predsednikom francoske vlade je trajal 2 uri in je bil prav važen. Šlo je za vprašanje, kako vrniti se k Youngovemu načrtu po izrednem Hooverjevem moratoriju. Francosko-ameriška resolucija, ki je bila sprejeta 25. oktobra v Washingtonu, predvideva taka pogajanja tam, kjer govori o mednarodnih obvezah.

Poročila listov so trdila, da Nemčiji ni do procedure Youngovega načrta za primer, da ustavi plačila. Predsednik francoske vlade Laval je moral zato prigovarjati von Hoeschu, naj Nemčija vendarle sprejme postopek, ki ga predvideva Youngov načrt. Verjetno je, da bo Nemčija zahtevala te modalitete, da si začasno olajša svoj položaj.

Youngov načrt pravi namreč, da sme Nemčija ustaviti svoja plačila do največ enega leta, vendar mora o tem obvestiti Banko za mednarodna plačila vsaj tri mesece prej. Odločitev o tem, ali je tak moratorij dovoljen, gre anketi tega zavoda.

Zato je verjetno, da se bo v kratkem sestal posvetovalni odbor Banke za mednarodna plačila in da bo sklepal o plačilni zmožnosti Nemčije. Naloga glavnih zainteresiranih vlad bo nato, da na skupni mednarodni konferenci sklenejo reparacijski sporazum z Nemčijo. Ta sporazum bo treba skleniti še pred 1. februarjem 1932., ker v nasprotnem primeru ne bo mogoče pravočasno rešiti vprašanja obno-

ve kratkoročnih kreditov, podeljenih Nemčiji.

Pariz, 4. novembra. n. Kakor poročajo današnji listi, je imel včerajšnji poset nemškega poslanika von Hoescha pri ministrskem predsedniku Lavalu le informativen značaj. Obema državam bo sedaj na razpolago, da podaljšajo pričetne dogovore. Pričakuje se, da bo von Hoesch čez nekaj dni ponovno obiskal Laval in ga obvestil o nemških načrtih za bodočnost. Francosko časopisje posveča veliko pažnjo tem posetom in osobito komentira dejstvo, da manjka v nemškem prevodu francoskega komunikeja odstavek, ki se glasi: Ministrski predsednik Laval je informiral nemškega poslanika von Hoescha o svojih pogajanjih s predsednikom Hooverjem, ki se nanašajo na vzpostavitev normalnega stanja po Youngovem načrtu, po preteku moratorija, ki ga je junija t. l. predložil Hoover. Iz tega sklepajo francoski časopisi, da more biti po moratoriju v celoti zopet vzpostavljen Youngov načrt. »Journal« piše, da je Laval izjavil nemškemu poslaniku, da Francozi dobro vedo, da Nemčija ne zmore plačati ogromnih svet, katere zapadejo po poteku moratorija. Vendar je važno, da stopi zopet v veljavo Youngov načrt. Na ta način se reši moratorij, ki gre za tem, da se prizna prioriteta indirektnih dolgov pred reparacijami. Slično stališče zavzema tudi »Matine«, ki piše, da bo najbrže Francija na pravnem temelju Youngovega načrta rešila vprašanje reparacij pod pogojem, da ameriški

upniki pristanejo na odgovarjajoče znižanje vojnih dolgov. Na vsak način bo imel zadnje besedo ameriški kongres. Francoski listi polagajo tudi veliko važnost na vprašanje takozvanih »zmrznenih kreditov«, o katerih je bil tudi na včerajšnji konferenci govor. »Matine« konstatira, da se Nemčija glede tega vprašanja moti. Pred vsem se mora namreč Nemčija obrniti na angleške in ameriške banke, ki so glavni upniki. Ti bodo odločili, ako naj se podaljšajo v mesecu februarju dopisovalni krediti. Če bo večina imenovanih bank odklonila nadaljno podaljšanje kreditov, bodo države, katerim je na tem, da prenehajo največje težkoče sedanje Evrope, stavile Nemčiji vprašanje, katere politične in tehnične garancije more ona nuditi. O vprašanju »zmrznenih« nemških kreditov je govoril snoči na kongresu narodno radikalne stranke Franklin Bouillon, ki je dejal, da francoski narod nikdar ne sme dovoliti, da doprinaša žrtve za one, ki so si na tuji račun pomagali. Nemčija je po vojni izvedla svoj notranji bankrot, sedaj pa hoče provesti tudi še zunanjske. Naši zavezniki bodo uvideli, da se ne more zahtevati od Francije, da se zruši v prepad, ki ga je izkopal Nemčija. Francija bi mogla doprinesiti še poslednjo žrtve, če bi vedela, da se je nemški narod moralno spremenil. Toda vsak dan prinaša vesti o novih triumfi Hitlerjeve revanšne ideje. Nemčiji dati nov kredit bi se reklo podpirati nemški militarizem in z njim združeni sovjetski militarizem.

Poostritev japonsko-kitajskega spora

Japonski ultimatum Kitajcem -- Protislovne vesti -- Ruska javnost je pripravljena na slabe vesti iz Mandžurije

Tokio, 4. novembra. n. Stvari na daljnem vzhodu se vedno bolj zaostrujejo. Sedaj javljajo, da so Kitajci streljali na delavce, ki so hoteli popravljati od Kitajcev porušeni most preko reke Nonni. Japonci so nato poslali kitajskim delegatom ultimatum, naj umaknejo svoje čete 10 km daleč od mostu in reke, sicer da jih Japonci napadejo.

London, 4. novembra. n. Vesti iz Mandžurije so vedno bolj protislovne. Na eni strani javljajo, da se sovjetska vlada in Kitajci pogajajo za skupno akcijo proti Japonski. Na drugi strani pa moskovsko zunanje ministrstvo dementira vse vesti o

zbiranju sovjetskih čet v Mandžuriji in Mongoliji. Javnost je tu pripravljena na slabe vesti iz Mandžurije.

Mukden, 4. novembra. n. Glasom poslednjih vesti prodirajo japonske čete proti mestu Čangčulianu z številnimi avtokolonomi.

Zakon proti oderuštvo na Grškem

Budimpešta, 4. novembra. n. Snoči je vlada sprejela načrt zakona o oderuštvo. Ta zakon bo predložen parlamentu in vsebuje rigorozne kazni v pogledu slučajev oderuštva.

Francoski vojskovodje o našem kralju

V knjigi Šantića »Jugoslovansko edinstvo in kralj Aleksander I.« je navedenih več izjav najodličnejših francoskih vojskovodij o našem kralju. V naslednjem objavljamo nekaj teh izjav.

Maršal Liautey, osvoboditelj Maroka, je izjavil:

»Če bi zavest časti in smisel za heroizem padli v Evropi, sem jaz prepričan, da bi bila potem Jugoslavija njuno zadnje ognjišče. Rad uporabljam priliko, ki mi jo nudi knjiga g. Šantića, da pozdravim slavne suverena te kraljevine in njegov silen narod kmetov in vojakov.«

Maršal Petain, zmagovalac v gigantski verdunski bitki, pravi:

»S svojo hrabrostjo, s svojo odpornostjo in s svojo požrtvovalnostjo za časa svetovne vojne je srbska vojska pod poveljstvom princa regenta Aleksandra dala najlepši primer vojaških krepost.«

Vojni guverner Pariza, junak svetovne vojne, general Gourant je napisal:

»Gojim do Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in do junaške jugoslovanske vojske največje občudovanje.«

Že od davno poznam junaštvo srbske vojske in po mojih tovariših tudi ono vzhodne vojske, a zlasti sem poučen od maršala Franchet d'Espèray-a in njegovega štaba, s kako sijajnim junaštvom je srbska vojska v velikem napadu v septembru leta 1918 zavzela z jurišem planinsko fronto, na kateri so bili utrjeni bolgarski položaji in s kakšno silo in vztrajnostjo je preganjala nasprotnika po vztrajnih potih ter se borila skoraj brez opreme.

Član višjega vojaškega sveta general Debenue piše:

»Srečen sem, da morem izraziti svoje občudovanje do dela in osebnosti Nj. Vel. kralja Aleksandra.«

Po prvih zmagah nad Avstrijo sta pretrpela srbska vojska in narod nezasišeno trpljenje. Delež vse nesreče naroda in dajoč mu primer energije in hladnokrvnosti je osvojil princ brezmejno udanost svojega naroda, da je mogel povesti narod na Krf, mu vrniti samozavest in ga povesti do končne zmage.

Po vojni so mu njegovo bogastvo idej, njegova mirna odločnost, njegova udanost nacionalni stvari dovolile, da izpolni veliko delo jugoslovanskega edinstva. Skrb, ki jo on osebno kaže za izgraditev narodne vojske, kaže njegovo veliko vojno izkušnjo, njegov praktičen smisel in njegovo dostopnost do modernih idej. Naj bo dovoljeno tujemu prijatelju srbske vojske in naroda, da želi srečo in dolgo življenje njegovemu Suverenu.«

Admiral Lakase piše:

»Če je pustila zadnja vojna med nami toliko groznih spominov, je vendar na drugi strani zapisala v zlato knjigo človečanstva tudi nekoliko likov, ki se morajo smatrati kot najvišji in najlepši, kar jih je sploh kdaj bilo. Lik kralja Aleksandra je eden od teh, prav tako, kakor se diven umik njegove vojske na Jadransko morje smatra kot ena najlepših strani v svetovni zgodovini. Ne poznam nič lepšega, nič bolj ganljivega od primere tega naroda, ki je hotel živeti zato, da služi domovini in, ki ga je vodil njegov vodja delež z njim najbolj divje trpljenje in, ki ga je z voljo voditelja ohranil.«

Takrat sem bil v Parizu z mojim prijateljem Vesničem in kar sem mogel sem storil, da se reši in obnovi srbska vojska. In s tem svojim delom se najbolj ponašam v svoji mornariški karijeri.

Zato smatram naslov meščana Beograda, za kar sem bil imenovan po vojni, kot najlepšo nagrado, ki sem jo dobil, in moji potomci bodo čuvali to diplomu kot najbolj dragocen dokument.«

Velik volilni shod gospodarstvenikov v Mariboru

Maribor, 4. novembra.

Snoči je bil v Gambrovinovi dvorani velik volilni shod, katerega so sklicali tukajšnji gospodarstveniki vseh gospodarskih korporacij. Odziv je bil izredno velik. Shod je otvoril in vodil podpredsednik predstavništva g. Andrej Oset. Prvi je govoril predsednik trgovskega gremija g. Vinko Weixel o gospodarskih težnjah in sedanjih volitvah. Za njim pa so povzeli besedo kandidati g. dr. Ludevik Pivko, ki je govoril o gospodarskem programu bodoče Narodne skupščine, podžupan g. dr. Fr. Lipold, ki je posebno naglasil, da je rešitev iz sedanjega stanja le v vzajemnem in složenem delu, ter zastopniki obrtnikov in trgovcev gg. Vahtar, Bureš, Zotter, Kreutzer in drugi. Vsi so se soglasno izjavili za sodelovanje pri volitvah. Po živahni debati in odobravanju je g. Oset zaključil zborovanje s pozivom, da 8. t. m. ne sme nihče ostati doma, temveč da mora vsak trgovec, obrtnik in industrijalec iti na volišče. Na shodu je bilo nad 700 ljudi.

Cena pšenice se popravlja

Bukarešta, 4. novembra. n. Finančni minister in minister za trgovino sta sklenila, da se ukine izvozna premija na pšenico radi tega, ker da se cena pšenice na svetovnih tržiščih popravlja.

Burna otvoritvena seja ogrskega parlamenta

Demonstracije socialistov proti grofu Bethlenu -- Italijanska pomoč Ogrski -- Bethlenova vlada je odgovorna za 187 milijonov pengö

Budimpešta, 4. novembra. n. Danes predpoldne je bil odprt ogrski parlament. Potekel je zelo burno, ker so socialisti nešteto povzročili viharne demonstracije proti bivšemu predsedniku vlade grofu Bethlenu in njegovi vladi, kakor tudi proti prijateljstvu z Italijo.

Budimpešta, 4. novembra. n. Današnja otvoritev parlamenta je potekala zelo burno. Opozicija je zahtevala takojšnjo spremembo celotnega režima. Utemeljevali je svojo zahtevo s tem, da grof Karolyi nadaljuje politiko Bethlena in da tako nadaljevanje prošlosti ne more napraviti konca položaju, v katerem se Madjarska sedaj nahaja. Finančna kriza je ogromna in jo po mišljenju opozicije ne more rešiti sedanji režim, ker mu zato manjka koncepcija in zunanje politične veze. Razkol sedanje vladne stranke je neizbežen, ker mnoge frakcije vladne stranke, ki so bile poprej posebne stranke, ne odobravajo vladnega dela, ker mislijo, da sedanja vlada ne sme zasledovati politike boja, ki nič ne vidi in nič ne sliši. Opozicionalci zahtevajo nacionalen kabinet in nove volitve, ker vedo, da bo pri novih volitvah propadla sedanja vladna večina in bodo zmagale one politične struke, ki so za sodelovanje s sosednimi državami. Ob 11. je otvoril izvanredno zasedanje predsednik parlamenta grof Almasy. Tako klopi poslušalcev, kakor tudi galerija so bile polne, navzoč je bil tudi diplomatski zbor. Po končanih formalnostih je pričel s svojim govorom predsednik vlade grof Karolyi. Pred vsem je orisal dosedanje delo vlade, ki ga je izvršila na temelju zakona brez parlamenta in je zahteval, da parlament izreče zaupnico sedanji vladi. Opozarjal je na to, da je od grofa Bethlena prevzel gotove zunanje posle, kasneje tudi za deva notranje politike. On dosedanje politiko v celoti odobrava. Tu so opozicionalni socialisti pričeli ogorčeno protestirati in kričati: Doli Bethlen, na sodišče z njim! V svojem nadaljnjem govoru je nato Karolyi opravičeval politiko svojega predhodnika grofa Bethlena, češ da se mora samo nji zahvaliti, da se je Madjarska rešila izolacije in da igra danes v Društvu narodov večjo vlogo, kot bi jo z ozirom na njeno velikost in število prebivalstva pripadala. Madjarska se ima zato v prvi vrsti zahvaliti Italiji. Sedaj je Madjarska z vsemi velesilami v dobrih odnosih, kar dokazuje dejstvo, da je tudi Francija posredovala za posojilo Madjarski. Smatra za veliko pogreško, ako se sedanje katastrofalno stanje Madjarske slika zunanjemu svetu kot posledico slabe politike bivše Bethlenove vlade. Temu je v prvi vrsti vzrok splošna svetovna kriza. Tu socialisti zopet ogorčeno vzklikajo: Dol z Italijo, pred sodišče z Bethlenom, ki je potrošil 187.000.000 pengöjev! Nato je Karolyi nadaljeval o bodočih nalogah vlade, ki mora rešiti predvsem gospodarski problem. Čeprav se običajno zahteva ob takih prilikah že gotov program, je to v danih razmerah nemogoče. Med nadaljnjimi protesti in demonstracijami opozicije je nato predsednik parlamenta grof Almasy zaključil zasedanje, ki se nadaljuje jutri predpoldne.

Nov triumf župnika Barleta v Stari Loki

Jugoslovanska manifestacija staroloških volilcev

Stara Loka, 4. novembra.

Volilno razpoloženje, ki zajema čedalje širše plasti vseh narodno zavednih volilcev, postaja tudi v škofjeloškem okolišu od dne do dne živahnije. Sestanki, posvetovanja, shodi se vrše ne le v škofji Loki in njenem neposrednem okolišu, temveč tudi po obeh dolinah, ne izveniši na desetih gorskih naseljih, ki iz razumljivih razlogov o važnosti sedanjih volitev niso dovolj poučena in so tod pomenki prav posebne važnosti.

Včeraj ob 19. uri se je vršil za starološke volilce setanek pri Jurčetu Gosarju v Stari Loki. Zanimanje za prihod najavljenega sreskega kandidata župnika Barleta je bilo toliko, da se je predvideni setanek izpremenil v impozanten shod. Prostrano dvorišče je bilo polno javljanih kmetskih gospodarjev, zastavnih fantov in volilcev, ko je otvoril shod starološki župan Anton Hafner, pozivajoč vse občane, od prvega do zadnjega, da se volitev v najčastnejšem številu udeleže. G. šink je razvil sedanji državni program in smernice dela v novi skupščini. Tržiški župan Lončar je s prepričevalno besedo označil vzroke svetovne krize in važnost podkrepitve vseh sredstev, ki naj dovejdo do izboljšanja naših občin razmer. Burno pozdravljen je povzel potem besedo simpatični in obče priljubljeni kandidat župnik Barle, ki je s svojim, naravnost krasnim govorom iznova izpovedal vso svoj ljubezen do kralja in države. Govornik je izjavil v glavnem naslednje misli: Vsaka borba mora biti plemenita in človekovega dostojanstva vredna. To velja tudi za politično borbo, ki mora sloneti vselej na načelih zdrave morale. Malo junaško je, na zakoten, prikrit in zavito pleten način jemati čast, poštenje in dobro ime kateremukoli izmed ljudi. Pravi borec stopa vedno z odločnostjo in odkritosrčnostjo pred javnost in zagovarja svoje mišljenje in želje. Toda vsi napor nasprotnikov ne bodo zalegli, da se sedanji državni veletok ne bi okrepil do končne zmage, ki jo vsi iskreni in pravi prijatelji Jugoslavije iz srca želijo. Topla volja pomagati v težavnih časih, ki kličejo slehernika

Kandidat dr. Rožič pridobiva vas za vasjo v svojem srezu

Njegovi nadaljnji uspehi

Na potu domov se je dr. Rožič oglašil tudi v občini Dragomelj, kjer je imel shod s kandidatom Cerar. Dr. Rožič se je pridružil zborovalcem in na splošno zahtevo imel kratek javni govor na volilce, katere je pozival, naj gredo vsi voliti, volijo naj pa kogar hočejo. Shod se je v kar najlepši slogi zaključil in Dragomelj bo volil v strnjanih vrstah. — Sreski kandidat dr. Rožič bo priredil te dni še mnogo shodov in sestankov po svojem obsežnem volilnem okraju.

Sreski kandidat dr. Rožič med volilce.

Dr. Rožič je priredil v torek zvečer dva jako dobro obiskana shoda, in sicer v Lukovici ob 6. uri zvečer pri Slaparju in ob osmih pri Rusu v št. Vidu. Na shodu pri Slaparju, kateremu zborovanju je predsedoval župan notar Kenda z Brda, je kandidat objasnili sedanji položaj in nujno potrebo, da gremo vsi na volišče. Nekaj »česnovih« pristašev iz Gradišča so prednašali krivice, ki jih je storila Koroševa vlada in tako sami sebe smešili. Resni možje pa so se vsi izrekli za volitve in za svojega kandidata dr. Rožiča.

Shod pri Rusu v št. Vidu

je nad vse sijajno uspel. Nad 100 volilcev je pazno sledilo brez ugovora izvajanjem okrajnega kandidata. Vsi brez izjeme so se izrekli z navdušenjem za kandidata dr. Rožiča.

K volitvam in slogi je pozival tudi domačin kmet Grof in prevojski župan g. Mav. Govoril je tudi šolski upravitelj g. Bitene kaj navdušeno o nujni potrebi, da se sigurno vsi udeležimo volitev že iz razloga, da se oddolžimo v svetovni vojni padlim junakom in našim bratom in sestram izven Jugoslavije. Govor g. Bitene

k sodelovanju, so me dovedla do kandidature. Pomagati s svojimi najboljšimi močmi svojemu narodu, je moj smoter, ki mi je najjačji opornik v mojem svetu, za narodov blagor vnetem delu. Tri važne zapovedi so: delaj, varuj in molči! Ta tri gesla so mi bila vselej vodnik in nauk propovedovanja. Bratje! Slova, bratstvo, ljubezen in edinstvo naj nas vodi v teh dnevih in vselej za napredek in srečo Jugoslavije. Stare razprtije, nasprotstva naj po naši lepi zemlji zamro do konca in bratovska sreča naj kakor zlati solni žarki obseva naše ljudstvo. Doba strankarstva je proč — podajmo si roke, zavijajmo rokave in udarimo kladivarji. Delajmo vsi, da bo naša država na znotraj enotna in edina in složna v blagostanje njenim državljanom in v strah in trepet vsem onim, ki hlepe po naših rajskomilih dolinah in gričih! Zrtvuemo se za krepitev, moč in slavo Jugoslavije, ki naj jo še dolga, dolga leta vodi naš modri vladar.

Iz srca prihajajoče besede narodno zavednega duhovnika so navzoče naravnost fascinirale. Še in še so ljudje navdušeno odobraval in prekinjali g. Barleta, ki si je osvojil simpatije vseh navzočih.

Zaključno besedo je imel škofjeloški župan g. Josip Hafner, ki je iznova pozval vse volilce brez izjeme, da se volitev polnoštevilno udeleže. Nasprotniki niso razvili prav nobenega programa, čeprav bi bilo zanimivo vedeti, kaj prav za prav takozvani opozicionalci želijo. Naj povedo resen razlog, zakaj nečejo na volišče. Toda, na vsa taka vprašanja ni odgovora. Vprav zaradi te brezglavosti bivših političnih voditeljev mora narod k iztrženju in zdravemu konsolidacijskemu delu. Za 8. november velja le eno: vsi na volišče.

Velicajno skupščino je zaključil ob izvrstnem razpoloženju navzočih mož in fantov domači župan gosp. Hafner povdarjajoč, da svoje čase prosil občane, naj se volitev udeleže, sedaj pa, da jih iz interesov domovine naravnost poziva k sodelovanju.

Uspešen shod kandidata Cerar a

V torek pa je priredil v Ihanu velik shod kandidat g. Cerar. Shod se je vršil v gostilni Urbanija in je bil krasno obiskan. Potekel je v najlepšem razpoloženju popolnoma mirno. Prostorna gostilniška soba je bila dobesedno nabito polna. Shod je otvoril posestnik g. Hribar, ki je v svojem nagovoru pozdravil vse govornike, zlasti pa novega sreskega načelnika g. Voušek-a iz Kamnika, ki je ob tej priliki prvič posetil Ihan. Prvi govornik g. veterinar Rauter je v poludnem govoru pojasnil današnji politični in gospodarski položaj in opozarjal na škodljive posledice prejšnje strankarske politike na naše gospodarstvo, kar danes vsi v največji meri občutimo. Politika je skrb za gospodarsko povzdigo naroda, ne pa skrb, da pridejo voditelji strank na odločilna mesta, h koritu. Mi hočemo pravo gospodarsko politiko, zato gremo na volišče. Hočemo močno in trdno Jugoslavijo, ker za nas Slovence ni nikjer drugod mesta.

Drugi govornik kandidat Cerar je povdarjal škodljive posledice abstinenice pri volitvah. Pravice sodelovanja v državni upravi ne smemo zavračati, naša dolžnost je, da pokažemo vsemu svetu, da je Jugoslavija naš edini dom, da nečemo več predjanarskih razmer, temveč pravice, mir, procvit in napredek naroda.

Razširjajte Jugoslovana!

Ne več strankarstva, ne več preprirov — temveč vestno in trezno gospodarsko delo!

To je namen volitev, zato vsi na volišče!

Znižanje draginjskih doklad za častnike

Beograd, 4. novembra. l. Današnje »Službene Novine« prinašajo uredbu o znižanju osebnih draginjskih doklad častnikom in vojaškim uradnikom. S to uredbo se osebna draginjska doklada, ki jo je določil člen 274 zakona o ustroju vojske in mornarice, odmerja tako-le:

Vojvoda, (v I. drag. razredu) 1500 Din, vsi drugi častniki vojske in mornarice od armijskega generala in admiralpa pa do kapetana II. razreda, poročnika vojne ladje II. razreda in nižjega vojaškega uradnika II. razreda: v I. draginjskem razredu 1000 Din, v II. razredu 750 Din. Poročnik, fregatni poročnik in nižji vojaški uradnik III. razreda: 975 Din, 825 Din in 725 Din. Podporočnik, korvetni poročnik in nižji vojaški uradnik IV. razreda: 950, 800 in 700 Din.

Ta uredba stopi v veljavo 1. novembra.

Izid občinskih volitev v Angliji

London, 4. novembra. AA. Končno stanje občinskih volitev je to-le: konservativci 1055, labouristi 257, progresisti 58, neodvisni 15.

London, 4. novembra. AA. Pri občinskih volitvah v Londonu je izgubila delavska stranka 203 sedeže. Pridobila ni nobenega.

V kakih 80 mestih in večjih trgih na deželi je izgubila 206 mandatov, pridobila pa samo 6.

Pasivna rezistenca poštinih uradnikov v Avstriji

Dunaj, 4. novembra. AA. Zaupniki uradnikov in delavcev telegrafске uprave v Avstriji so sklenili pasivno rezistenco. Vlada je namreč pri izvajanju programa štednje črtala neke postranske doklade teh uradnikov in delavcev. Mnogo zaupnikov se je izreklo za stavko, zmagalo pa je naposled stališče pasivne rezistence.

Dunaj, 4. novembra. d. Današnja pogajanja vlade z zastopniki tehnične unije in drugih organizacij, poštinih, telefonskih in brzojavnih uslužbencev so ob 7. uri zvečer dovedla do končnoveljavnega sporazuma. Tako je nevarnost pasivne rezistence pri avstrijskem brzojavu in telefonu končnoveljavno odstranjena.

Vsi javni obhodi v Prusiji — prepovedani

Berlin, 4. novembra. AA. Prusko notranje ministrstvo je prepovedalo na podlagi zasilne določbe državnega predsednika o javni varnosti in redu vse javne obhode na prostem. Prepoved velja za vse področje pruske države. Doda se, da so bili taki obhodi dovoljeni le proti predhodnemu dovoljenju.

Anglija odklanja dominijon »Vzhodna Afrika«

London, 4. novembra. AA. Stupni odbor spodnje in gornje zbornice, ki je proučeval vprašanje o strnitvi vzhodno-afriških ozemelj, je objavil poročilo, v katerem navaja razloge proti politični združitvi teh ozemelj v dominijon Vzhodne Afrike. Zato je odbor tudi proti imenovanju nadkomisarja za vzhodno Afriko. Angleški parlament je torej proti priključitvi bivše nemške Vzhodne Afrike k ostalim angleškim kolonijam v tem delu Afrike in proti združitvi Kenije in Ugande.

Zlato iz Amerike za Francijo

Pariz, 4. novembra. n. S parnikom »Aquitania« je prispelo v Francijo zopet za 300.000.000 franakov zlata. Jutri pridejo nadaljnji 3 parniki iz Amerike z zlatom za Francijo. Od ponedeljka dalje zaradi stabilnosti dolarja v New Yorku niso vkrcali nobene nove pošiljke zlata več za Francijo. »New York Times« javljajo, da bo Francija sedaj iz Amerike odtegnila svoje terjatve v futih.

Nevihite v Angliji

London, 4. novembra. n. Zadnji torek je besnela na Kanalu silna nevihta. Več ladij se je ponesrečilo. Majhno jahto, v kateri sta dva nemška dijaka hotela prepluti Atlantik, je vrglo na obalo in razbilo.

Potres na Japonskem

Tokio, 4. novembra. (n). Davi je bil tu močan potres, ki je napravil mnogo škode v vzhodni Japonski. O človeških žrtvah pa dosedaj še niso nič javljali. Kakor poroča neki list, se je neki majhen otok pogreznil v morje.

13-letnica premirja v Italiji

Rim, 4. novembra. n. Danes se je po vsej Italiji slovesno proslavila 13-letnica premirja. Fašisti na današnji dan še posebno praznujejo italijanske zmage pri Vittorio Veneto. V vseh cerkvah so se brale maše zadušnice. Mussolini je z vsemi ministri odšel jutraj ob 9. na grob neznanega vojaka in položil tamkaj lavorjev venec. V vseh mestih so se vršile vojaške parade.

Dunajski sadni trg

Dunaj, 4. novembra. (d). Na današnji sadni trg so pripeljali 7 vagonov jugoslovanskih jabolk in 8 vagonov bolgarskega grozdja.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 4. novembra. (d). Milo vreme se bo jutri še držalo; na vzhodnem robu Alp osvežujoči južnovzhodni vetrovi; tu pa tam še jutranja megla; da pa bi ta vremenski značaj še naprej trajal, ni več gotovo.

Volitve so prehod v konstruktivno delo

(Govor dr. Vladimirja Ravniharja v ljubljanskem radiu)

Rojaki!

Ako hočemo današnji notranje-politični položaj oceniti pravilno, moramo osvežiti spomin z dogodki in s stanjem pred 6. januarjem 1929. Zakaj trdim, in o tem ne more biti dvoma, da je ustava, kakršno smo dobili, in ž njo združena zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino in o volitvi senatorjev, samo naravna in logična posledica onega znamenitega datuma. Kdor je bil za 6. januar, ta mora biti tudi za sedanjost ustavo in mora biti za sedanjost volilni red.

In kdo je, ki ne bi bil odkritosrčno pozdravil 6. januarja? Lahko trdim, da so vsi državljani brez razlike strank — razen morda nekaj malo poklenih politikov — blagorivali veliki čin našega vladarja. O pravem trenutku je bila izpregovorjena prava, pa močna beseda. Ta čin pomenja kamen mejnik v zgodovini naše države. Za ta čin bi smeli svojemu vladarju po pravici nadejati priimek: pater patriae. Oče očetnjave — rešitelj domovine. Zakaj padli smo bili že malone čez rob propada, da nas ni zadržala njegova močna roka.

Vso dobo pred 6. januarjem moremo označiti za dobo bohotno se razvijajočega partizanstva in z le-tim nujno združene korupcije. Bila je borba za gospodstvo, za oblast, pa na račun države in naroda. — Vse svoje nemale zmožnosti in energije smo trosili za to ogabno borbo. Država in narod sta krvavela iz tisočih ran. — V onih desetih letih so zapravili milijarde narodnega premoženja in to v letih ugodne gospodarske konjunkturo, ko bi se bilo z umnim in smotrenim gospodarstvom ne samo dalo prihraniti vse to premoženje, ampak postaviti trden gospodarski temelj za vso bodočnost.

Zapravili pa so tudi ono dragoceno moralno premoženje, ki je alfa in omega vsega sodobnega političnega življenja, zapravili so nam demokracijo. Namestu nje se je košatila neka lažna demokracija. Ž njo so demoralizirali narod in kompromitirali pravo in resnično demokracijo.

Ne rečem, oglašali so se svarični glasovi, bile so častne izjeme med poslanci, ki so klicali na iztizenje, toda ta glas je ostal glas vpijočega v pušavi. Blazen vrtnec, iz katerega ni bilo rešitve, je zajel tudi nje.

Prekrat od zgoraj smo pozdravljali kot nujno državno potrebo, presekanje gordijskega vozla, ker se na drug način ta voz zelj ni dal razplesti. In če se že temu prevratu sledeči režim imenuje »diktatura«, je bila to diktatura po volji vsega treznega mislečega naroda.

Ta diktatura je blagodejno zamenjala diktaturo strank in brezvestnih strankarjev, diktaturo ulice, diktaturo demagogije in najnižjih ljudskih instinktov. Pa čeprav so bili poslanci v bivši parlament voljeni na temelju splošne in enake ter tudi tajne volilne pravice, se je izkazalo, da ta parlament ni bila institucija prave demokracije in da demokracija ni prišla do izraza v tem parlamentu. Tu očitno nekaj ni bilo v redu, nekaj ni soglašalo. Ali je bil sistem neomejene splošne in enake volilne pravice napačen, ali — zanj nismo bili zreli; ali pa je bila opredelitev ljudstva na stranke s programi predvojne miselnosti za novo državno tvorbo neprimeren in neumestna.

Vprašanje nastane, je li smo v teh dveh letih postali zrejši, je li smemo že tvegati prejšnji eksperiment?

Rečem, da ne. Danes hoteti volitve na temelju starega volilnega sistema in s

prejšnjimi strankami, bi se reklo, hoteti razmere pred 6. januarjem 1929. V parlament bi prišli prav tisti ljudje, ki so bili v stari skupščini, vsaj pa ljudje z isto miselnostjo. Strasti pa, ki jih je zadržavala doba triletnega tako blagodejnega političnega miru, bi se še bolj razvnele. — Prejšnjega parlamenta in razmer v njem nihče ne pogrša in si ga nihče ne želi nazaj.

Spodtikajo se, da volilni red ni idealen. Toda rečem, idealne stvari so za idealne ljudi. Ali pa smemo soditi o sebi, da predstavljamo ideal strankarsko-opredeljenega naroda? Stranke so bile in bodo in napačno bi bilo, ako bi jih ne bilo. — Napačno bi bilo, ako bi za vladajoče stranke ne bilo kontrole, ako za morebitne zmote te stranke — zmotljivi ljudje smo naposled vsi — ne bilo korektore, ako bi ne bilo tudi opozicije, ki bi s svojo stvarno kritiko ne spodbujala vladajoče stranke na pošteno in strokovno brezhibno delo opozicije, ki naj stopi na mesto vladajoče stranke, kadar ta povsem odreče. — Samo od take plemenite borbe, ki pa ne sme nikdar prikriti borbe oseb in osebnosti, bo imela celota — država, narod — svojo korist.

Za vzgled nam stavlja Anglijo, ta rojstni kraj, to klasično deželo parlamentarizma. Da, ko bi bili mi Angleži! Potem bi smeli tudi za se zahtevati oni parlamentarizem, ki je v sto in stoletni brezkompromisni politični vzgoji angleškega naroda prestal svojo prezkusnjo.

In ni jim všeč, da ustvarja zakon o volitvah poslancev neko državno listo, ki ima za pogoj enotno organizacijo po vsej državi, z obveznostjo predstavništva te organizacije v vseh srezih države. — Predvsem je reči, da to ni noben novum. Tako bivša radikalna, kakor bivša demokratska stranka sta že bili zamislili in zasnovali tako organizacijo, kot sta jo bila nameravala ustvariti tudi socialistična stranka in stranka kmetijev, zemljoradnikov ali agrarcev ali kakor se že hoče imenovati. Če trenutno ne, pa gotovo za bližnjo bodočnost dopušča zakon vso teoretično možnost ustanovitve več tako organiziranih strank in ob volitvah predložitve državnih list. Saj izključuje zakon samo politične stranke pokrajinskega, plemenskega in verskega značaja. Prednost takih velikih, po vsej državi razporejenih strank leži na dlani. Veliko število malih strank ovira delazmožnost parlamenta. — Združene države ameriške poznajo samo dve stranki, Anglija samo tri. Skoro v nobenem parlamentu pa ne nastopajo stranke, zasnovane z vidika krajevnih potreb ali regionalnih postulatov. Naravno, saj morajo oči parlamenta biti usmerjene na celoto. Narodna skupščina mora obravnavati gospodarska, finančna, socialna in kulturna vprašanja, ki zanimajo državo kot tako. Za razpravljanje o krajevnih in pokrajinskih potrebah je skrbnjeno tudi pri nas, ko imamo za to svoje občinske uprave in svoje banovinske svete. Ni naposled prezreti vzgojnega pomena velikih, vso državo obsegajočih strank: nauče nas — in tega pouka smo prav zelo potrebni — čutiti in misliti državno.

Pa zakaj ne tajno glasovanje? Ne spuščam se v razglabljanje, kaj je bolj demokratično, ali tajno ali javno glasovanje. Tudi ne maram preiskovati, kakšno glasovanje bolj utrija značaje.

Toda eno je gotovo, da so te volitve v znamenju prav določenega volilnega gesla. Ali smo za načela, ki jih udarja od vladarja poklonjena ustava, ali nismo? Ali

smo za eno nedeljeno državo z dinastijo Karadjordjevičev na čelu, ali nismo? Ali smo za to, da predstavljamo v tej državi en enoten državni narod, ali nismo? Ali smo pripravljeni, da svoboščine, ki nam jih v svobodno porabo in ravnanje daje ustava, uporabljamo samo v korist državi in narodu, ali nismo?

Na ta vprašanja naj dajo volitve jasen in nedvoumen odgovor. Tu ne more in ne sme biti nobenega slepomišljenja. Pa čeprav so ta v ustavi izražena načela za vsakega vernega državljana aksijomi, samo po sebi umevne stvari, čeprav jih nosi v svojem srcu vsak patriot, čeprav smo jih vsi, ki smo nacionalne miselnosti, gojili že pred letom 1918, čeprav je narod, zlasti tudi mi Slovenci, brez razlike strank že večkrat imel priliko, da izpoveduje ta načela kot svojo državno vero, je po dogodkih pred 6. januarjem nastala potreba, da jih izpovemo javno in na slovesen način. Potrebna je ta izpoved za notranjo politično konsolidacijo. Potrebna pa je ta manifestacija, ta javna konfesija tudi za tujino, katera tuintam, zbegana po raznih subverzivnih in neodgovornih elementih, ki uživajo gostoljubnost te tujine, še dvomi, da bi bila ta načela svobodna volja narodova. Jasno vprašanje, ki ga stavlja te volitve zahteva jasen odgovor. Naj po tem odgovoru enkrat za vselej prenehajo vse borbe krog teh fundamentalnih političnih načel, na katerih je zgrajena naša Jugoslavija. Ta načela so in morajo biti izven vsake diskusije. To naj ugotove te volitve.

Tembolj, ker nam je reševati mnogo bolj pereča vprašanja življenjskega pomena.

Gospodarsko in finančno vprašanje trkata s trdo roko na duri našega bodočega parlamenta.

Val svetovne gospodarske krize je naposled zadel tudi ob nas, čeprav ne v tako občutni meri, kakor ob bregove drugih držav. Resnost časa zahteva najintenzivnejše konstruktivne politike. In če je resnost položaja v močeh Angliji mogla združiti vse sloje prebivalstva od preprostega delavca pa do ponosnega lorda na skupno delo, na skupno brambo gospo-

Kandidat Rudolf Šinkovec v Borovnici in na Brezovici

Vse bolj volilci uvidevajo, da morajo 8. novembra vsi na volišče

Borovnica, 4. nov.

V torek zvečer je imel sreski kandidat R. Šinkovec shod na Borovnici pri Petriču. Shoda se je udeležilo okoli 200 volilcev, ki so pazljivo sledili izvajanjem sreskega kandidata, ki je podčrtil, da je doba strankarskih prepričanj minila ter je stopila na njeno mesto doba konstruktivnega dela. Ako bomo uredili naše notranje prilike ter skrbeli za dober ugled naše države na zunaj, tedaj smemo trditi, da je naša država ne samo krasna in bogata, temveč tudi močna in enotna. Je vse polno vprašanj gospodarskega pomena, katere je treba na vsak način rešiti, kako bodo vsa ta vprašanja rešena, to je pa odvisno od volilcev. Na vas je sedaj, da poveste, kdaj in kako bodo ta vprašanja rešena, zato je treba, da greste složno na volišče ter glasujete za onega kandidata, v katerega imate največ zaupanja. Vsa protigagitacija je tako plitva, da bodo sami agitatorji uvideli, da ni za neudeležbo nikakega stvarnega argumenta, in sami protigagitorji uvidevajo, da je njihov početje neresno, ker so bili zapeljani.

Za vzgled stavlja Anglijo in državljansko zavednost angleškega naroda, ki se je klicu domovine odzval ter rešil s tem ugled Angliji pred svetom. Vzgledu Anglije je treba, da sledimo tudi mi, ter se pozivu domovine složno odzovemo in ji pomagamo do ugleda s tem, da pokažemo na zunaj, da smo dorasli veliki

OKUSNA IN ZDRAVA
JE
KOLINSKA KAVA!

darske integritete angleškega imperija, še tembolj velja to za nas. Kakor smo med vojno — in sedanja doba ni nič manje usodepolna za vse nas — kakor smo med vojno, pravim, na prvi poziv zavrgli med staro šaro vsa predvojna strankarsko-politična gesla, se združili v eno močno neprodarno falango in smo zlasti mi Slovenci še le s tem trenutkom stopili v vojno kot aktivni činitelji, prav to imperativno zahteva od nas današnji čas.

Ni lahko vladati v takih časih. Ni lahko delo poslancu, ki mora biti pripravljen tudi na moralne žrtve in na nepopularne ukrepe. Veliko odgovornost prevzema naša vlada, veliko odgovornost nalaga narod poslancu. Pred to odgovornostjo ne sme bežati ne poslanec, pa tudi ne njegov volilec, ker prav vsi smo soodgovorni za usodo naroda in njegove države.

Zato pa, če pogledamo resnici v oči, trezno in preudarno, ter puščajoč ob strani vsako vznemirjenje, hladnokrvno prehtamo vse razloge »za« in »proti«, moramo priti do edino pravilnega sklepa, da je volilna dolžnost vseh nas nacionalna in državljanska dolžnost.

dobi, v kateri živimo. Za protigagitorje pa nam velja, da oni, ki zavestno agitira proti volitvam, izdaja svoj narod, in ni daleč dan, ko se bodo svojega početja pokesali tudi oni, ki so bili za peljani in preslepljeni.

Tudi socialna vprašanja je treba rešiti. Naš delavec in nameščene preživljata tako težke dni, da se povsem zavedata svoje dolžnosti in bosta zaradi tega šla na volišče.

Obenem je sklical tu shod tudi sreski kandidat g. Evgen Jarc. Tudi njegovim izvajanjem so navzoči z verno sledili. Prebivalstvo je uvidelo potrebo udeležbe pri volitvah in bodo Borovničani dne 8. novembra šli volit.

Drug shod je imel kandidat Šinkovec na Brezovici. Zupan Velkavrh je v uvodu pozdravil zbrane može in fante, ki so se shoda v lepem številu udeležili. Kakor v Borovnici tako je tudi tukaj govoril o pomenu volitev in razvil tudi gospodarski program. Izvajanjem g. kandidata so zborovalci pazno sledili in uvideli potrebo udeležbe pri volitvah z naročilom, da propagirajo še zadnje dni med svojimi prijatelji in znanci, da gredo 8. novembra gotovo na volišče.

Sreski kandidat Šinkovec Rudolf ima ta teden še več shodov in prijateljskih sestankov širom ljubljanskega sreza, na kar volilce opozarjamo.

Clara Viebig:

Babja vas

Roman iz Eifela

Solnce je žgalo z vso silo na strme stene; borna, borna je bila zemlja, pod njo trda skala. Slabotno je bilo žito; v majhnih snopih je ležalo, slama je bila tenka, klas slaboten.

Tudi Barbka je delala. »Ježeš«, je vzdihnila in vstala težko sopeč s svojega čepečega položaja. Stara Schneiderjeva, ki je s svojo sinaho brala rž, je kričala: »delaj, delaj! Ne bodi tako lena!«

»Ne morem več!«

»Ne morem več,« jo je oponašala starka. »Ali smo ti zato izpraznili lepo izbo? Pri nas ne boš pasla lenobe. Mi nimamo denarja, da bi krmili nepotrebne gobce!«

Barbka je s silo zatrla solze; s silo se ji je hotel izviti iz prsi krik: »če bi to Lovrenc vedel!«

Toda molčala je, s taščo ni bilo dobro češenj zobati. Ko je zadnjič poslal Lovrenc denar, ga je kar samoposebi umevno spravila zase; mlado ženo, ki je zahtevala boječe svoj del, pa so samo grdo nahrulili.

Lovrencova Barbka ni imela domačih, starši so ji zdavnaj umrli. Stari omejeni stric Lenz, pri katerem je živila, pol kot hči in napol kot dekla, ji je vse, kar ji je nameraval zapustiti, izplačal k poroki; zdaj je bilo

to zapravljen in je komaj ostalo nekaj za najpotrebnejše nakupe.

»Če bi le bil spet tukaj! Da bi se kmalu vrnil!«

Taki vzdihli so se sleherno uro trgali Barbki iz ust; z jedkim in boleznim hrepenenjem je mislila nanj dan in noč. Težko, kakor težo svojega telesa, je vlekla svoje življenje. »Če bi le bil spet tukaj!«

V kotu svoje kamre je napravila vsak večer črto s kredo — spet je pretekel en dan. Še sto dva dneva pa bo prišel!

S srpom v rokah, ležeča na kolenih, je zrla mlada žena vasa zasajana v slepečo solnčno bleščobo.

Na sosednjem strnišču je orala Tina Pötsch. Upregla je mlajšega bratca, trinajstletnega Karla in Bilo v plug; le malo v vasi si je lahko privoščilo pluga, večina je obdelovala njivice z motikami. Ponosno je vihtela bič, z neko posebno naslado je švrkala po zraku. Konec motvoza je opletel Bilo po vratu, s krikom se je okrenila.

Tina se je smejala.

»Le čakaj, prokleta nesramnica,« je tulila mlajša togotno.

Tina se je še vedno smejala.

»Hi-hot, konjiček!«

»Jaz nisem tvoj konj!« Bila se je vrgla v brazdo.

»Hi-hot, ali boš vlekla?!«

Obležala je trdovratno v brazdi, noben udarec z bičem je ni spravil pokonci; toda, ko je Tina skočila izza pluga in jo sunila z nogo v trebuh, jo je Bila pograbila. Njeni prsti so se zajedli v Tinina meča, s kri-

kom jo je strgala presenečeno k sebi na tla. Premetavali sta se po strnišču.

Tudi Karl ni bil len, zavzel se je za mlajšo sestro; posrečilo se mu je, da se je oprostil zaprežne vrvi, potem pa se je vrgel na dekleti in začel bitti Tino po hrbtu. Bila, ki je ležala pod obema, se je skoraj zadušila od dvojne teže.

To vse pa je bilo še za zabavo, med upitje se je mešal smeh. Toda zdaj se je pričelo zares.

Tina je ušcipnila brata v nogo, zato jo je začel vleči za lase; z eno roko ji je dvignil glavo, z drugo pa jo je s pestjo udaril čez lice. Kri se ji je ulila iz nosa, oči so ji zalile solze; glasno je pričela kričati.

Prihiti so drugi in obstopili oblak prahu, v katerem so se valjali. Mnenja so bila deljena.

»To, prav nič ne škodi Tini, če jih dobi pošteno po nosu,« je rekla ena.

»Ježeš, saj jo bo ubil!«

»Gliha vkup štrih — ti si ne bodo storili nič hudega!«

»Saj že krvavi.«

»Prime fanto za noge, saj bo Bilo zmečkal!«

»Eh, kaj, kopriva ne pozebe!«

»Na pomoč! Na pomoč!« se je drla Tina. Njeni klici na pomaganje so doneli daleč čez njive.

Od vseh strnai so zdaj radovedno hitele ženske.

»Kaj se je zgodilo? Kdo pa tako vpije? Glejte no! Ježeš Marija, sveti Jožef!«

Blagoslovitev italijanskega vojaškega pokopališča pri Sv. Križu

Ljubljana, 4. novembra.

Danes dopoldne ob 10. se je vršila pri sv. Križu svečana blagoslovitev italijanskega vojaškega pokopališča. Ogromno število nagrobnih kamenitih križev se vrsti drug poleg drugega. V sredini se dviga visok steber, na katerem sedi orel z razprostrtimi krili. Tu je pokopanih tudi mnogo Slovencev, ki so služili v italijanski armadi. Umrli so v ujetništvu, večina za zadobljenimi ranami.

Blagoslovitev so se udeležili poleg uradnih zastopnikov kraljevine Italije tudi predstavniki naših civilnih in vojaških oblasti. Iz Beograda je prisel v zastopstvu italijanskega poslanika italijanski vojni ataše polkovnik grof Amari. Navzoči so bili nadalje ban dr. Marušič z nekaterimi načelniki banske uprave, komandant mesta general Popović s častniki, predsednik višjega deželnega sodišča dr. Rogina, župan dr. Puc, za Zbornico TOI generalni tajnik Ivan Mohorič, zastopnik Zveze vojnih invalidov, ki so položili vence, dalje konzularni zbor tujih držav v Ljubljani, in italijanski vojni kurat Bruzzone.

Cerkvene ceremonije je opravil škof dr. Gregor Rožman, nakar je govoril voj. ataše Amari. Po njegovem govoru je častna četa naše vojske izstrelila salvo, godba dravske divizije s kapelnikom dr. Čerinom pa je zaigrala žalostinko. Nato je govoril v italijanskem in francoskem jeziku italijanski generalni konzul v Ljubljani Renaldi in bivši vojni kurat Bonač. Oba sta v svojih govorih povdarjala, da smrt ne pozna narodnosti in da leže tukaj vsi prijatelji združeni, ki so si bili preje sovražniki. Posebno lep govor v večih jezikih je imel vojni kurat Bonač.

Primorski vojaki!

Dolžnost do naroda in domovine nas kliče v nedeljo 8. novembra na volišče!

Samo v enotni, močni in veliki Jugoslaviji je naša rešitev!

Naše glasovanje bo jasen in odločen odgovor vsem sovražnikom!

Zato vsi na volišče!

Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor«

Most v Pančevu, največji most na Balkanu, je dograjen

Te dni je bil dograjen največji most na Balkanu in eden med največjimi v Evropi, t. j. most v Pančevu, ki ima 7 velikih obokov, kateri so 1260 m dolgi. Posebna komisija ministrstva za promet je pančevski most te dni prevzela od podjetja, ki ga je gradilo. S tem velikanskim mostom je zvezan Beograd s Pančevom in z Banatom, t. j. z osrednjim ozemljem naše države. Most je 11 m širok. Zgrajen je pa tako, da se njegova prometna širina lahko poveča do 20 m. Železni oboki slone na 9 betonskih stebrih, ki so po 40 m visoki. Za železno konstrukcijo mosta so porabili 20.000.000 kg jekla, za temelje in zgradbo stebrov pa 2 in pol milijona kg železa in 100.000 kub. m betona. Gradili so ga štiri leta s pomočjo najbolj modernih tehničnih pripomočkov. Od Novega Sada do Črnega morja je čez Donavo samo en most, ki je daljši od pančevskega, t. j. most pri Črni vodi.

Celje

* **Smrtna kosa.** V Vojniku je v torek 3. t. m. umrl po dolgi mučni bolezni g. Jakob Požar, poštni kontrolor v pokoji. Pokojni je bil oče višjega državnega tožilca g. Požarja v Celju. Pogreb bo danes dopoldne ob pol 11. v Vojniku. — 3. t. m. je na Bregu št. 31 umrl 8 letni Marjan Fortunat, sin železničarja. — V javni bolnišnici so 4. t. m. umrli: 20 letna Golob Frančiška, dninarica iz Slivnice, 2 letni Reberšak Franc, sin jetniškega paznika iz Sv. Lovrenca pod Prozinom ter 48 letna Krumpak Marija, žena malega posestnika iz Gornjega Sečeva pri Rogatec. Pokojnim blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* **Borza dela v Celju** išče 7 čevljarjev, 3 krojače, 2 pleskarja, po 1 majarja (z več delavnimi močmi), hlapca h konjem, hlapca h govedu, kovača, mizarja, kolarja, sodarja, mesarja, 3 mizarke, po dva kovaška, krojaška in pekovaška, pa 1 čevljarkega, mesarskega in fotografskega vajenca, 10 kmetijskih dekel, 2 kuharici, po 1 šiviljo z osebno pravico, likarico, gostilniško služkinjo, varuško ter šiviljsko vajenka.

* **Nezgoda.** 53 letnemu delavcu v kemični pralarni v Gaberju Francu Bizjaku je v sredo dopoldan pri delu padlo železno vedro na glavo ter ga precej poškodovalo. Z rešilnim avtom so Bizjaka prepeljali v javno bolnico.

* **Gibanje prebivalstva v oktobru.** V preteklem mesecu je umrlo v celjski županiji 41 ljudi, rojenih je bilo 52, poročenih pa 13 parov.

* **Nedeljsko delo v brivnicah.** Nekateri brivski mojstri v Celju so pokrenili akcijo za zopetno uvedbo nedeljskega dela v brivnicah. Brivski pomočniki ter večina brivskih mojstrov pa je proti tej nameri. Tudi drugi sloji, kakor n. pr. privatni nameščenci, ki tvorijo velik krog brivskih gostov, se odločno protijo proti tej nameri. Ni verjetno, da bo nedeljsko delo vzpodbujalo prebivalstvo, da se bo dalo v večji meri striči in briti kakor doslej.

* **Najdba.** V Gaberju se je na Mariborski cesti našel srebrn obsek. Dobl se na policiji.

Volilni sestanki za volilce Ljubljana-mesto

Drevi bodo volilni sestanki:

ob 20. v gostilni pri Fortuni na Vodovodni cesti za bežigranski okraj;

ob 20. v gostilni pri Kavčiču - Privoz - za šentjakovski okraj;

ob 20. v restavraciji Miklič na Masarykovi cesti za šentpeterski okraj;

ob 20. v gostilni pri Levu na Gosposvetski cesti za kolizejski okraj.

Poročali bodo kandidat minister dr. Albert Kramer, namestnik Ivan Tavčar in drugi.

Volilci, udeležite se prav vsi teh sestankov!

Jz Dravske banovine

d Darovi za stradalce v Beli krajini. Pisarni Rdečega križa v Wolfovi ulici so izročili gđc. Mayer Julija, učiteljica na Čatežu pri Brezicah, Din 182-50 kot zbirko šolske mladine tamkajšnjega prebivalstva. — J. F., K. Din 50—, Benedikt Poniž Din 10—, neimenovani akademik Din 10—. — Iskrena hvala!

d Vijolice po zimi. Učenka meščanske šole Slavica Viherjeva iz Slovenjgradca nam je poslala lepe vijolice. Revce so se najbrž zmotile, saj je zima pred durmi, pa so pokukale na dan. Morda jih je tudi kdo mistificiral in se zlagal o letnem času.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna Jos. Reich, 398-2 d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 775-5, termometer 0-8, relativna vlaga 90%, smer vetra N1, oblačnost 9. V Mariboru je kazal barometer 772-1, termometer -0-2, relativna vlaga 98%, tiho, megla. Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 12-4, (0-3), Mariboru 10-6 (0-3), Zagrebu 12 (1-8), Beogradu 12-4 (1-6), Sarajevu 11-3 (-1-0), Skoplju 6-5 (-2), Kumboru (5-4), Splitu 15-7 (7-9) in Rabu (7-8). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

ELEGANTNA DAMA

naroča obleke in plašče v ateljeu

JOSIPINA IGLIČ, Ljubljana
palača Viktorija 2304

Ljubljana

Četrtek, 5. novembra 1931: Emerik. Pravoslavlji, 23. oktobra: Averkije.

Neeno službo imata lekarni Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

* **Odkritje spominske portretne medalje g. ministru Ivanu Hribarju,** ustanovitelju zavoda, bo v vestibulu Tehniške srednje šole v soboto 7. t. m. ob 11-30. Medaljo je napravil medaljer Anton Sever, profesor na Tehniški srednji šoli. Kdor se želi udeležiti svečanega odkritja, a ni dobil osebnega vabila, naj se prijavi pri direktorju.

* **Obiščite Gorsetovo razstavo** kiparskih del, risb in lesorezov v Jakopičevem paviljonu. Odprta je samo do 10. t. m.

* **Velik uspeh guslarja Barjaktarovića v Ljubljani.** Včeraj dopoldne je imel sloviti guslar Barjaktarović svojo prvo produkcijo, in sicer v realni gimnaziji v Vegovi ulici. Dijaki s proforskim zborom so napolnili telovadnico in z izrednim zanimanjem poslušali guslarja, ki je najprej objasnili zgodovinski pomen guslarjev in njihov narodni pesmi. Govoril je tudi o vzgojnem in kulturnem pomenu teh za jugoslovanski narod. Žel je ogromno odobravanje. Danes, jutri in v soboto bo nastopil guslar v ljubljanskih osnovnih šolah.

* **Pevski zbor Glasbene Matice.** Drevi vaje mešanega zbora ob 20. uri. Nujno zadržani naj se opravičijo. Moški zbor ob 16. uri. Zbirališče v Jenkovi ulici št. 6. Odbor.

* **Gostovanje znamenitega pariškega baleta v naši operi.** V torek 11. t. m. bo gostoval v opernem gledališču znameniti pariški baletni ansambel, ki je znan po vsej Evropi pod imenom »Fantastični balet Loie Fullera«. Baletni ansambel nastopi s spremljevanjem orkestra in izpolni s svojim izredno zanimivim programom ves večer. Vstopnice bodo od sobote dalje pri dnevni blagajni o operi.

* **Jezdni odsek »Ljubljanskega Sokola«** poziva vse svoje člane in tudi one, ki žele pristopiti k jezdному odseku, pa tega do danes še niso storili, da se takoj prijavijo jezdному odseku. V ta namen bo v soboto 7. t. m. točno ob 20. sestanek v sejni dvorani Ljubljanskega Sokola (vhod iz Bleiweisove ceste), katerega naj se vsi udeležijo. Na sestanku bomo obravnavali o dosedanjem delovanju odseka in o delu za prihodnjo sezono. Vsi točno! Zdravo!

* **Za siromašne rudarje in njih otroke v Trbovljah** sprejema glede na prošnjo ondotnega Pomočnega odbora in z njegovim odobrenjem Šentjakobska knjižnica v Ljubljani, Stari trg 11, prispevke v blagu (obleki, obutvi in dr.) ali denarju. Vsak tudi najmanjši denar se hvaležno sprejme. Knjižnica poziva zlasti premožnejše ljubljanske meščane in prosi za blagotnostno podporo usmiljenja vrednim trboveljskim rudar-

jem in njihov otrokom. Knjižnica bo poslala po darilo tudi na dom, če se ji sporoči ta želja. Pomagajmo najbednejšim med nami, rešimo našo mladino!

* **Dnevna slikarska šola za dame in gospode** pod okriljem umetniške šole »Probuda« se zopet otvori. Opozorjamo na to šolo posebno osebe, ki se žele izpopolniti v akvarelni, pastelni in oljni tehniki. Poučuje kakor lani priznana slikarica Henrika Šantlova v svojem ateljeju. Vpisovanje dnevno pri prof. A. Severju, ravnatelju umetniške šole »Probuda«, v posloppu Tehniške srednje šole, kjer je nabit tudi podrobnejši razglas.

* **Sodobno negovanje lepote.** Danes popoldne bo imela ravnateljica kozmetičnega zavoda Barbara Gould za Evropo zanimivo predavanje o najnovejšem sodobnem negovanju lepote. Predavanje bo ob 1/2 17. uri v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Predavateljica, katere govor bodo oddajali tudi po radiu, bo obravnavala posebne in po vsem svetu znane uspešne metode Barbare Gould. Ponazorila jih bo s poizkusi pred vsemi navzočimi. Na to izredno predavanje so povabljene številne ljubljanske dame, katerim bodo ob spremljanju godbe priredili tudi zakusko. Povabljenim bodo na razpolago tudi zastoj vzorci kozmetičnih preparatov. Ravnateljica bo sprejemala dame danes dopoldne od 10. do 13. V petek in soboto pa od 10. do 13. in od 16. do 19. ure v isti dvorani Delavske zbornice. Vabila za današnje predavanje so na razpolago zastoj v drogeriji Gregorič, Prešernova ulica 5, ki ima v zalogi vse preparate Barbare Gould.

* **MOTOH kava dnevno sveža!** Kličite telefon 25-77. 1470

* **Iz bolnišnice.** V ljubljanska bolnišnico so včeraj pripeljali več ponesrečenec. Posesnico Ano Marolt iz Grada pri Bledu je podrla krava in ji zlomila levo roko. — Štiriletno siroto Julko Ančič je konj ugriznil v lice. — Joško Tavčar, 7-letni sin hišarja, je padel tako nesrečno, da se je obšutno poškodoval na levi nogi in rami. — Sliva Franc je artist v nekem malem cirkusu z nestalnim bivališčem. Pri artistični produkciji je padel s konja in dobil notranje poškodbe. Prišel se je sedaj zdraviti v bolnišnico. — Natakariča Ilznikar Greti iz Kamnika je doma padla po stopnicah in se poškodovala po obrazu. — Dninar Lintič Jernej, 31 let star, je v Štepanji vasi padel s hleva in bil poškodovan po glavi. — Strojnemu delavcu Avgustu Kregarju, stanujočemu na Zaloški cesti 110, je pri delu stroj zmečkal prste na roki.

Maribor

* **Shodi kandidata dr. Vauhnika.** Kandidat za mariborski desni breg dr. Miloš Vauhnik pridno nadaljuje svoje shode in sestanke. V torek zvečer je s svojimi prijatelji zboroval v Hočah, Račah in na Spodnji Polskavi. Razu njega sta govorila tudi dr. Šnuderl in Rudolf Tumpej. Številni poslušalci so navdušeno sprejeli vsa izvajanja in obljubili, da pojdejo volit. Med njimi so bili tudi znani pristaši bivših političnih strank, ki proglašajo abstinenco. Na Spodnji Polskavi je istočasno zboroval tudi kandidat g. Anton Krejčič.

* **Igor Severjanin, slavni ruski pesnik v Mariboru!** Našim ruskim emigrantom in vsem ljubiteljem ruskega naroda se bo nudila danes zvečer izredna prilika, da slišijo enega izmed prvih sodobnih ruskih poetov, I. V. Severjanina, recitirati svoje pesmi. V mladosti je slovel kot skrajni ekstremist. Dr. Preobraženski ga je imenoval »klasika ruskega futurizma«. »Poezovečeri« so imeli šumen uspeh. Njegov bogati jezik, črpan iz globin ljudske govornice, je v veliki meri oplojil moderno rusčino. Po vojni pa je pesnik opustil geslo: »L'art pour l'art!« in sledil bolj idealom največjega ruskega pesnika Puškina. In njegove sedanje pesmi, polne globine in nacionalne duševnosti, so postale same povsem klasične. V Mariboru nastopi danes v četrtek dne 5. novembra. Cital bo samo najnovejše umotvore, in sicer 30 pesmi iz zbirke »Litavri sonca« in iz novega cikla pesmi »Adriatica«, ki je posvečena Jugoslaviji. V petek, 6. novembra ni zaradi dobrodelnega koncerta nobene prireditve.

* **Uradni dan komisarja za agrarne operacije.** Prihodnji uradni dan komisarja za agrarne operacije bo prihodnjo soboto 14. t. m. na sreskem načelstvu.

* **Poziv vsem Sokolom!** Jutri v petek 6. t. m. ob 20. uri bo strogo obvezen društven sestanek v Narodnem domu, mala dvorana. — Odbor Sokola-matice.

Mariborčani!

Drevi ob 20. uri bo v veliki dvorani pivovarne »Union« velik manifestacijski volilni shod. Govorili bodo minister dr. Albert Kramer, kandidat profesor dr. Ljudevit Pivko in namestnik Ivan Janžekovič. Volilci, vsi na shod, vsi za enotno voljo velike in složne Jugoslavije!

m Pogreb Gvidona Voha. V torek popoldne so pripeljali semkaj krsto z zemskimi ostanki v Divuljah pri Splitu ponesrečenega letalskega poročnika Gvidona Voha in jih z vojaškimi častni pokopali. Pogreb je pokazal, kako zna Maribor ceniti svoje sinove.

m **Promet na carinarnici.** Tukajšnja glavna carinarnica je imela v mesecu oktobru 8 milijonov 823.862-30 Din dohodkov od uvozne in 21.066-50 Din od izvozne carine.

m **Palača Hranilnice Dravske banovine.** V zadnjih dneh se dovršujejo v naglem tempu zadnja dela pri palači Hranilnice Dravske banovine. Stavba bo izredno elegantna in prava umetnina novega stavbarstva.

m **Kinematografi.** Grajski kino igra vefilms »Vojvoda Reichstadtski«. Kino Union pa od danes naprej film »Bombe na Monte Carlo«.

m **Za brezposelne.** Borza dela v Mariboru nudi zaposlitev: 4 hlapcem, 2 pastirjema, 2 pristavnikoma, 4 poljskim delavcem, kotlarju, čevljarju, krojaču, 2 mlinarjema, 2 navadnima delavcema 2 zidarjema, slikarju, peku, več vajencem 8 kmečkim deklam, 2 kmečkima gospodinjama, 3 strojnim pletiljam, šteparici, hišni šivilji za perilo, plačilni natakariči, servirarici, 11 kuharicam, varuški, 18 služkinjam, 2 sobaricama, 2 postrežnicama, delavki in večjemu številu vajenk.

m **Mali trg.** Včerajšnji mali trg je bil srednje založen, a dobro obiskan. Bilo je po en voz krompirja, zeljnih glav in krompirja ter 9 voz sadja. Perutnine je bilo le krog 300 glav. Cene so bile v splošnem običajne. Stala je: solata 1-50 do 2 Din glava, zelje 1-50 do 5 Din glava, čebula 2-50 do 5 Din kg, česen 14 Din, evetača 2 do 6 Din ena; jajca 1-30 do 1-50 Din eno; jabolka 3 do 5, hruške 3 do 6, grozdje 2 do 6 Din kg. Cvetlice so po vseh svetih postale cenejše. Koruzno lubje se je prodajalo po 15 do 20 Din vreča.

m **Saniteta.** Za sanitetne namene je postavila mestna občina v novi proračun 808.013 dinarjev, torej 50.252 Din več kakor lani. Svota je razdeljena sledeče: plače uslužbencev 159 tisoč 645 Din, mestno kopališče 461.218 Din, kopališče na Mariborskem otoku 100.000 Din, desinfekcija 24.000 Din, obdukcije 3000 Din, podpore ustanovam 5000 Din, ortopedična telovadba 15.000 Din, razno 10.950 Din, konjač 9 tisoč Din. Dohodki tega proračuna za javno zdravstvo so pa predvideni na 737.760 Din. Največ dohodkov bo dalo mestno kopališče. Dohodki kopališča na Mariborskem otoku so pa predvideni na okroglo 470.000 Din, kolikor so znašali tudi letos. Najmanj dohodkov izkazuje pokopališče na Pobrežju, namreč le 360 Din.

m **Samomor.** V svojem stanovanju na Tržaški cesti si je včeraj zjutraj prerezal žile na obeh rokah in na vratu preglednik finančne kontrole in hišni posestnik Florijan Batistič, star 50 let. Ko so ga domači našli, je bil že mrtev. Vzrok ni znan. Pokojnika bodo pokopali v petek 6. t. m. ob 15. uri na Pobrežju.

m **Nezgoda žagarja.** V torek se je ponesrečil v Makolah 23-letni žagar Anton Velikonja. Krožna žaga mu je odtrgala prste na desni roki. Prepeljali so ga v tukajšnjo bolnišnico.

m **Nesreča kmetice.** Včeraj dopoldne sta se zaradi brnenja nekega avtomobila splašili posestnici Alojziji Irgoličevi iz Ješence pri Hočah v voz vpreženi kravi. Voz se je prevrnil in Irgoličeva je tako nesrečno padla na tla, da si je zlomila desno nogo pod kolonom. Prepeljali so jo v bolnišnico.

m **Pred nakupom ruma, slivovke, brinjeveca, droženke, brandija (konjaka), likerjev, špirita itd.** obrnite se na tovarno Jakob Perhavec, Maribor, Gosposka ul. 9, tel. 25-80.

m **Aretecija vlomilca.** V torek zvečer je tukajšnja policija aretirala brezposelnega pekoveškega pomočnika Ivana Krčka, ki je pred dnevi vlomil pri Sv. Lovrencu na Pohorju v stanovanje železničarja Franca Gašperja ter odnesel več kosov obleke in perila v skupni vrednosti 1000 Din.

m **Tatvine.** V gostilni Vetrinjski dvor v Vetrinjski ulici je v torek zvečer neznanec ukradel gostilničarju Francu Lebnu 2500 Din vredno novo zimsko suknjo in klobuk. — Iz veže Weilerjeve hiše v Gosposki ulici je neznanec ukradel v torek učenki Marti Leberjevi 750 Din vreden plašč, v katerem je imela tudi 250 Din.

m **Goljuflja.** Pri ruski družini F. D., stanujoči v Gregoričevi ulici, je v ponedeljek zastavil neki rusko govoreči neznanec dva prstana za 350 Din. Pozneje so ugotovili, da prstana nista zlata. Goljuf je izginil in ga policija še zasleduje.

m **Tatvina kolesa.** Iz veže uradov bolniške blagajne je v torek popoldne bilo ukradeno zidarju Ivanu Brezniku 800 Din vredno kolo. Istega dne so pa v St. Ilju v Slovenskih gorah aretirali orožniki nekega kolesarja, ki ni vedel povedati, kje je kupil kolo, na katerem se je vozil. Kolo je znamke LBC št. 298.319. Lastnik naj se zgloši pri policijskem predstojništvu.

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navali, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na tešče kozarec »Franz Josefove« grenčice. Po izkušnjah, nabranih na kliniki za notranje bolezni, je »Franz Josefova« voda izvanredno dobrodelno odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Našim dvolastnikom svetujejo Italijani, da ne gredo volit.

Za vsakega Slovenca je s tem dana zapoved, da gre na volišče!

Zakaj kandidiram

Izjava duhovnika in uglednega socijalnega delavca

Posebnost sedanjih volitev je tudi v tem, da so med kandidati pripadniki vseh stanov. Z ozirom na vso slovensko tradicijo in še bolj z ozirom na veliko pomembnost in velike zasluge duhovniškega stanu pa ne bi bila slovenska sloga popolna, če ne bi bili med kandidati tudi vršilci višjega duhovniškega poklica. Zato polagamo na izjavo duhovnika-kandidata še prav posebno pozornost. Še posebno pozornost pa zasluži izjava duhovnika, ki je olenem eden najodličnejših socialnih delavcev. In to je prof. Alojz Pavlič, sreski kandidat v srezu Laško.

Na naše vprašanje nam je izjavil to-le:

Ze v mladosti sem bil navdušen pristaš naše narodne svobode in jugoslovanske narodne ideje. Zato mi je začetkom svetovne vojne pretela opasnost internacije. Tembolj me je bolelo srce, ko sem videl, kako v naši svobodni državi ta velika ideja narodne sloge in bratstva čedalje bolj propada. Zato je vsak pravi Jugoslovčan z največjim zadoščenjem pozdravil modri ukrep Nj. Vel. kralja od 6. januarja 1929, ki je napravil konec razdiralnemu delu med narodom ter postavil na čelo vlade moža, ki je v kratki dobi napravil v državni upravi red in poštenje ter iztrebil korupcijo, da ima sedaj naš narod popolno zaupanje v delo državne oblasti.

Naše delovno ljudstvo nosi najtežje breme današnje socijalne in gospodarske krize. Treba bo velikih naporov, da se to težko stanje omili in odpravi. Tudi vse ostale države so hudo prizadete po tem svetovnem zlu, ki ga odpravljajo najuspešneje z raznimi ukrepi, za katere pa je potreben denar, ki ga naša država nima. Zato nujno potrebuje inozemsko posojilo, s katerim bo rešila naš trpeči narod težke gospodarske in socialne krize. Pri tej veliki gospodarski in socialni akciji pa je nujno potrebno sodelovanje vsega naroda. Če pa bi naša država potrebnega posojila ne mogla dobiti, potem bi bila prisiljena, da zopet znižuje plače in zvišuje davke, kar bi seveda nikomur ne bilo po volji. Da se to prepreči, je potrebno sodelovanje vseh pri ureditvi teh težkih socialnih in gospodarskih vprašanjih.

Jaz ljubim svojo svobodno državo, ljubim svojega kralja in narod, zato hočem tudi sodelovati, da pomorem vsem do boljše bodočnosti. Kot sin delovnega naroda, kot narodni duhovnik vidim na lastne oči, kako naše delovno ljudstvo trpi. Zato sem smatral, da je brezdelje v tem odločilnem trenutku največji greh, ki ga vršijo nekateri zaslepljeni nad našim narodom s tem, da propagirajo abstinenco.

Brezštevilo je socialnih vprašanj, ki se bodo morali rešiti v najbližji bodočnosti. Starovpokoje, brezposelnost in drugi reveži željno čakajo, da se izboljša težki položaj, v katerem se nahajajo. — Pa tudi druge socialne pridobitve delavstva se opasno majejo ter bi se utegnile poslabšati. Zato bi bilo povsem pogrešno in v neizmerno škodo delavstva, če bi se delavstvo teh volitev ne udeležilo, in če si ne bi izbralo zastopnika, ki bo dovolj

energičen, da bo branil in zagovarjal delavske interese v bodočem parlamentu.

Ker se čutim dovolj energičnega in agilnega in me kot takega ne pozna le naša ožja domovina, marveč tudi naši bratje Srbi, upam, da bom v svojih uradniških zahtevah popolnoma uspel. Toda eno danes prav posebno naglašam Delavstvo naj bo edino v svojih strokovnih organizacijah, kajti le v združenem delovanju bodo dosegli boljše uspehe, kakor bo dosegel boljše uspehe in lepšo bodočnost jugoslovanski narod le takrat, kadar bo združen in enoten.

Zato naj gre delavstvo mirno na volitve v zavesti, da si bo izvolilo svojega zastopnika, ki bo vse svoje duševne in telesne sile posvetil edinole delu za izboljšanje težkega položaja malega človeka ter ga ščitil pred izkoriščanjem.

Izjava odličnega belokranjskega prvoboritelja in uglednega gospodarja

Nadaljujemo svojo anketo z izjavo moža, ki ga pozna vsak, ki je le enkrat prišel v Belo Krajino. Je to agilni Dako Makar, ki je bil vedno v prvi vrsti dela in bojev, če je šlo za napredek naroda in lepe Bele Krajine. Zato se kar samo od sebe razume, da je kandidat Bele Krajine Dako Makar. Tako-le se glasi njegova izjava:

Kandidiram, ker smatram za svojo državljansko dolžnost, da stavim državi na razpolago vse svoje moči.

Zivimo v svoji lastni državi in kot pripadniki te države smo dolžni aktivno sodelovati pri ureditvi lastnega doma. Dasi je mnogo naših ljudi, ki jim ni po volji sedanji način volitev, vendar smatram delo Njegovega Velikanstva kralja za popolno združenje vseh jugoslovanskih plemen v enotno mogočno celoto za največji čin naše zgodovine in gorje nam, ako ne sledimo temu klicu.

Te volitve so poleg 6. januarja prvi največji korak k zedinjenju jugoslovanskih plemen, so pa tudi prvi velevažni korak za ureditev naših političnih razmer čisto v jugoslovanskem državnem smislu. Ne potrebujemo niti plemenskih niti verskih strank in strancič, potrebujemo močno državno politično stranko, ki naj vodi našo jugoslovansko državo v boljšo bodočnost. Vera in plemena v naši državi nis v nevarnosti, ker se spoštuje prepričanje slehernega. Nasprotniki take ureditve naše države skušajo na nečuten način odvrniti naše ljudstvo od volitev. Ali ne vidijo ti gospodje, da so grobokopi naše svobode in naše lepše bodočnosti? Vsak pripadnik našega naroda mora dne 8. novembra na volišče, ker sicer škoduje samemu sebi, narodu in državi.

Kandidiram pa tudi, ker hočem posvetiti vse svoje moči lepši bodočnosti naše Bele Krajine. Malokateri del naše domovine je bil vedno tako pozabljen in zapuščen kakor ravno naša Bela Krajina. Naše ljudstvo si mora iskati zaslužek v tujini, ker mu rodna zemlja ne da toliko, da bi se mogel doma preživljati. Vsi pridelki naše Bele Krajine, zlasti pa vino, imajo v današnjih časih ceno, ki ne krije niti stroškov, kaj šele delo in trud kmetovalca. Nismo vodovodov, potrebujemo kmetijsko in meščansko šolo, potrebujemo pomoč za naše zadruge, za živinorejo, za razvoj naše industrije in premogokopov itd. Kdo bo bolj za vse to skrbel, kakor oni ki pozna brid-

kosti in težave našega kmeta in obrtnika, ki živi z njim ter deli z njim vse težave in veselje.

Naša Bela Krajina in sicer oba sreza, črnomeljski in metliški, ker moram povdariti, da ne poznam nobene razlike med obema srezama, ki tvorita enoto, potrebuje nujne pomoči, in ako bom uspel s svojim delom, bom srečen in zadovoljen, ker bom koristil državi in narodu.

Izjava drugega uglednega gospodarja

Kot okrajni kandidat za krški okraj kandidira tudi trgovec in posestnik v Št. Jerneju Maks Vale. Uživa splošen ugled in je znan po svoji delavnosti. Na naše vprašanje, zakaj kandidira, je izjavil:

Malokdo v naši banovini in državi pozna naš krški okraj, malokdo je natančneje spoznal to lepo pokrajino od Save do Gorjancev pri teh dobrih ljudeh.

In v tem je velik vzrok, če ni ta lepi okraj tako napredoval, kakor bi zaslužil. Kakor je pisana narava v tem okraju, tako so tudi potrebe v tem kraju različne.

Na eni strani polni hrami dobrega vina, sadja, živine in poljskih pridelkov brez kupcev in radi tega slaba obrt in trgovina ter vsestransko uboštvo, na drugi strani rudarji in delavci brez pravega zaslužka in starostnega zavarovanja.

Imeli smo že mnoge narodne zastopnike, ki so v bivšem strankarskem življenju predstavljali in vodili »visoko« politiko, prišli ob volitvah z velikimi obljubami, po izvolitvi pa pozabili na obljube in okraj. Mnenja sem, da je bil baš radi tega ta okraj zapostavljen, kar se pozna v gospodarskem in socialnem napredku tega lepega kraja.

Kandidaturo sem prevzel vsled prigorjanja prijateljev, pa tudi po lastnem prevdanku in samo zato, da dokažem, da se brez besed in obljub in samo s pridnim delom lahko ustvarja. Bodočnost je samo v delu.

Sebi škoduje, kdor ne gre na volišče.

Živahno volilno gibanje v višnjegorskem okraju

Poročali smo že o številnih shodih, ki jih je priredil v višnjegorskem okraju sreski kandidat g. Turk. A tudi oba druga kandidata sta pridno na delu. Tako je prejšnjo nedeljo priredil kandidat dr. Vinko Zorec shod v Šmartnem. Razložil je volilem pomen novembrskih volitev ter očrtal smernice bodoče državne politike. Posebno je naglašal skrb, ki jo je treba posvetiti kmetovalcu, ki najbolj trpi od splošne gospodarske krize. Njegov govor so sprejeli poslušalci z odobravanjem. Nato je imel shod še v Temenci in Velikem Gabru. Posebno zadnji shod je dobro uspel. Volilci so se splošno izjavili zanj.

Na praznik Vseh svetih je imel v Stični pri kolodvoru shod kandidat geometer Mravlje. Shod je bil zelo dobro obiskan in je imel polen uspeh. Na shodu je govoril tudi namestnik dr. Zorca g. Kovačič Anton, kmet in gostilničar v Selu. Opravičil je odsotnost kandidata dr. Zorca in priporočal njegovo kandidaturo.

Po uspehih vseh teh shodov se more reči, da se naše ljudstvo iz dneva v dan vedno bolj zanima za volitve in da prihaja ljudstvo vedno bolj do prepričanja, da je treba iti na volišče.

Lep volilni sestanek v Sori

Sora, 3. novembra. Danes popoldne so se v naravnost presenetljivem visokem številu odzvali Sorčani vabilu akelskega odbora in so prispeli k volilnemu shodu, ki se je vršil ob 18. uri pri Starmanu. Uspešno zborovanje je zaradi »prezaposlenosti župana otvoril domači upravitelj šole gosp. Likar, ki je navzočim prijateljsko pozdravil. Prvi govornik, zdravnik dr. Jože Rant, je v markantnih potezah orisal gospodarske težkoče po vsem svetu. Ako hočemo državi in samim sebi dobro,

tedaj izkažimo zaupanje našim kandidatom, ki bodo kot večji strokovnjaki storili vse, da se postavimo ponovno na gospodarsko trdnost. Zakotno slušanje, namigovanje in natolcevanje k izboljšanju stvari prav nič ne pomaga. Skupno poprimimo in delajmo za domovino! Pri srčne ljubezni do Jugoslavije prežet govor dr. Ranta so sprejeli navzoči z vidnim zadovoljstvom. Besedo je povzel nato gosp. Debeljak, ki je v nadpolurnem govoru do temeljev razgalil vse neosnovane klevete opozicije. Govornik se je dotaknil vprašanja slovenstva, pojmovanja svobode, odgovornosti kandidatov do vlade in ljudstva, programa vlade, ki želi kulturnega, gospodarskega in socialnega napredka v državi, podlosti zavažanja ljudstva v negotovost itd. Skratka so bila ljudem pojasnjene vse aktualnosti. S pozivom, da brez oklevanja in kolebanja tudi Sora stori vse, da bo njena udeležba na volišču 8. novembra najlepša, je bil jako lepo uspel sestanek zaključen.

Gasilci!

Pozivam vse gasilske organizacije in gasilce, da ostanejo zvesti svojemu geslu: »Sloga in na pomoč«.

Nova ureditev naše države zahteva složno sodelovanje vseh državljanov brez nekdanjih strankarskih strasti.

Zato podprite poziv domovine in kraja — 8. novembra vsi na volišče!

Starosta Josip Turk.

Surov napad na sokolsko telovadnico v Zg. Šiški

Hujškaška agitacija nekaterih krogov je rodila prve uspehe. V tork zvečer so imeli člani zgornješiškega Sokola v novi šoli redno telovadbo. Naenkrat pa je pričelo padati kamenje na telovadnico in slišalo se je divje kričanje. Ti klici so jasno pokazali, iz katere strani izvira napad in da je ta prostaki napad prvi uspeh velikega gibanja za volilno abstinenco. Ker so Sokoli s svojim načelnikom bratom Poharcem ohranili mirno kri, je minil napad brez nevarnih posledic.

Kakor se je moglo kasneje ugotoviti, so bili napadaleci iz vrst onih fantov, ki so malo popreje hoteli razbiti shod ministru Puelju in kandidatu Komaru. Ker se jim pa ta namera ni posrečila, so si ohladili svojo jezičo z napadom na sokolsko telovadnico. S svojim krikom so zbudili tudi ljudi in dosegli nazadnje še to, da so vsi brez ozira obsojali to strankarsko zagrizenost in podivjanost.

Ni jim za obči blagor, temveč le za osebno korist

Dol. Toplice, 4. novembra. Na praznik Vseh svetnikov se je vršil po jutranji maši v gostilni gosp. Gašpar Pelka shod, na katerem so govorili sreski kandidat Anton Kline, odvetniški kandidat dr. Trošt, in šol. upravitelj Gregorc. Prostorno sobo so volilci popolnoma napolnili ter z zanimanjem poslušali izvajanja govornikov, ki so poudarjali narodni in gospodarski pomen volitev, ki naj za vselej odpravijo neznosne in kvarne razmere, ki so vladale pred 6. januarjem 1929.

Isti dan je priredil sreski kandidat Kline še shoda v Poljanah in Črmošnjicah. Vsi shodi so se prav lepo obnesli ter so volilci obljubili, da pojdejo vsi volit, ker spoznajo, da so volitve važne in potrebne za boljšo bodočnost.

Tudi župan Adolf Pečjak je sklical sestanek obč. odborikov, katerih večina je pristašev bivše SLS, da jim pojasni potrebo udeležbe na volitvah. Tak sestanek je bil potreben, ker neka zagrizena struja zelo vpliva ter odvrca volilce od udeležbe pri volitvah. So to pač ljudje, ki jim ni za skupnost, ampak vidijo samo osebne in strankarske koristi.

Upokojitev zaslužnega prosvetnega delavca

Gornja Radgona, 3. novembra. Od svojih stanovskih tovarišev se je poslovil tukajšnji učitelj Anton Kovačec, ki je po 27 letnem vzurnem in vestnem službovanju moral zaradi bolezni v pokoj.

Rodil se je v trijeletni vasi na obronku Slovenskih goric, kamor so mu rojenice prinesle k zibelki redek dar — humor, katerega ni izgubil tudi v naših časih študiral je v Mariboru, kjer je tudi maturiral leta 1904. — Ves čas je ostal zvest sin slovenske materine in tudi v časih, ko je bilo to nevarno povedati in še nevarneje pokazati.

Na svojem prvem službenem mestu pri Sv. Viču pri Ptujju je služboval do leta 1912. Zapuščeno mu mladež je vzgajal v narodnem duhu, saj je videl za časa svojega študija v Mariboru, kakor tudi v dobi kratkega bivanja v pomembnem mestu Ptujju, da so ravno poturice najzagrizenejši propagatorji vsenemške misli, katero se da zavezati le z zdravim in krepkim slovenskim naraščanjem, ki se mu vzepi v spomin, da je slovenski materin jezik svetinja.

Kot učitelj in pozneje kot šolski upravitelj je v letih 1912 do 1920 služboval pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah, kjer je spoznal tudi svojo sedanjo zakonsko družico gospo Marjico, ki je tedaj službovala tamkaj kot učiteljica. Ne samo v službi, temveč tudi izven nje je ljudstvu vedno rad pomagal z besedo kakor tudi z dejanjem. Za vsakega je vedno našel pravo in po potrebi tudi tolažilno besedo. — Nad vse pa so ga vzbujali vaščani v dobi pred prevratom.

Po prevratu do svoje upokojitve je vršil svoje prosvetno delo v obsejni Gornji Radgoni, kjer mu poleg drugih zaslug pripada tudi ta, da se je na njegovo pobudo ustanovila obrtna nadaljevalna šola. Zaradi svojega odkritega prepričanja kot izrazit narodni borec je v svojem 27-letnem službovanju pretrpel marsikatero bridko, a nikdar obupaval in kloni glave. Takih moč potrebuje naša mlada država in zategadelj mu želimo še mnogo prijetnih uric v njegovem zaslužnem pokloju.

Naša letošnja sadna trgovina

Vključ vsem krizam je trgovina s sadjem še dokaj živahna. Cene so sicer razmeroma nizke, ki pa so v zadnjem času toliko poskočile, da se še za silo izhaja. Predvsem hočem tukaj povdariti napake sadnih trgovcev in napake producentov. Naravnost žalostne dogodbe se prikazujejo dan na dan, kjer se posebno jasno zrcali sadnim proizvajalci. Neki sadjar je pripeljal pred kratkim okrog 800 kg kanadk, jako lepo in debelo sadje, ki pa je bilo tako obtočeno, da je moral vse skupaj vrniti. Naenkrat je utrpel okrog 2000 — Din škode. Zraven pa tarnal, kako hudi časi so, da se ne more dobiti niti dinarja k rokam. Na vprašanje, zakaj ima tako obtočeno sadje, je odgovoril: »Nisem imel časa, pa sem kratkotalno stresel!« Na ta način še vedno naš producent dan za dnem uničuje svoje blago, stvarja škodo sebi in splošnemu gospodarstvu; jadicovanju o hudih časih pa ni konca. Smelo lahko trdim, da je letošnje leto zadnje, ko je še takšno blago tu in tam prišlo v denar, v bodoče je kaj takega sploh izključeno. Sledi, da je skrajni čas, sadjarji, obrnite malo več truda in paznje svojemu sadju, ne uničujte svojega lastnega premoženja, prekinite z ono zastarelo mentaliteto, da bo nam mogoče vsaj deloma ohraniti inozemska sadna tržišča, kjer konkurenca z boljšo robo, vsak dan preti uničiti še to malenkost, kar imamo! Druga velika napaka producenta je, da pripelje umazano, prašno sadje na trg. Imel sem priliko prisostvovati prizoru, ko je neki pariški kupec zapazil tako blago na vozu, se kratkotalno obrnil in šel.

Zaradi brezvestneža in do skrajnosti malomarnega producenta so morali vsi kmetje vrniti sadje domov, razen tega pa so še cel dan zapravljali čas.

Nekateri je takih primerov in še slabših, zato bi bilo v bodoče potrebno, da se proti takim

uničevalcem svojega in javnega blaga postopa energično po zakonu. V interesu vsega gospodarstva je, da se s sedanjim načinom trgovine enkrat za vselej prekinje. Danes mrgoli cela kopica sadnih trgovcev, popolnoma nesposobnih, ki ne poznajo sadja, niti imajo sploh pojma o sadni trgovini. Trговец je prišel h komisariju za izvoz in razredbo sadja, 2. oktobra, da bi izvozil bobovec, ki so ga na njegovo inicijativo že kmetovalci zelenega obrali. To sadje je prišlo na trg šele 15. oktobra, seveda vse obtočeno in pokvarjeno. Vse skupaj je bilo za nič, še za sadjevec ne. Take in enake primere bi lahko našteval kar naprej.

Razveseljivo je dejstvo, da je pričela tvrdka »Brata Molan« iz Celja izvažati sadje v normalnem ameriškem zaboju. Izvažar res samo prvotno sadje, skuša postaviti na trg tudi popolnoma enotno blago. Ta začetek je zelo razveseljiv v naši sadni trgovini, kajti v bodoče bo vsaka druga sadna trgovina izključena. Ta tvrdka tudi sadje najdražje plača, ker so razlike v ceni, ki se dobi za takšno sadje, za 50%, in več.

Po vseh izkušnjah, ki nam jih prinaša letošnja sadna trgovina, je nujno potrebno:

Sadjarji, čistite svoje drevje, škropite ga, pazite kako spravljate sadje, pripeljite na trg res samo prvotno blago, ki ga boste na ta način itak imeli! Ves trud se bo stotero poplačal. Za primer naj vam služi D. Trstenjak, sreski načelnik v Konjicah, ki je vse žrtvoval za svoj sadovnjak, ki pa mu je tudi ves trud dvakratno povrnil.

Razen gornjega pa tudi proč z brezvestnimi sadnimi trgovci! Sadjarji, združite se v izvozni sadni združenji, res solidni, ne takšni, ki služijo za polnjevanje žepov poedincev, in prepričan sem, da bomo z našim sadjem povsod uspešno konkurirali.

Ivan Nemeč,

sr. kmet. referent in sadni komisar.

Borzna poročila

dne 4. novembra 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 4. novembra. Amsterdam 2269:38 do 2276:22, Bruselj 783:19—785:55, Curih 1098:45 do 1101:75, London 206:36—213:86, New York 5618:51—5635:51, Pariz 221:34 do 222, Praga 166:74—167:24, Trst 287:42—293:42.

Zagreb, 4. novembra. Amsterdam 2269:38 do 2276:22, Bruselj 783:19—785:55, London 206:36 do 207:18, Milan 287:42—288:32, New York kabel 5629:51—5646:51, New York ček 5618:51—5635:51, Pariz 221:34—222, Praga 166:96—167:46, Zürich 1098:45—1101:75.

Curih, 4. novembra. Beograd 9:05, Pariz 20:16, London 19:175, New York 512:75, Bruselj 71:40, Milan 26:45, Madrid 45:30, Amsterdam 206:60, Berlin 121:70, Stockholm 111, Oslo 108:50, Kopenhagen 109:50, Sofija 3:71, Praga 15:225, Varšava 57:20, Budimpešta 90:025.

Beograd, 4. novembra. Amsterdam 2269:38 do 2276, Berlin 1351:50—1378:50, Bruselj 783:19 do 785:55, Curih 1098:45—1101:75, London 206:36—213:86, Milan 287:42—293:42, New York 5618:51—5635:51, Pariz 221:34—222, Praga 166:74—167:24.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 4. novembra. Drž. papirji: 7% Bler 60, 8% Bler 65. — Banke: Celj. pos. 150, Kred. zav. 195. — Industrija: Stavba na 40, Ruše 125.

Zagreb, 4. novembra. Drž. papirji: 7% inv. pos. 64—65, vojna škoda ar. 272—273 (273 do 276), kasa 272—273 (272—276), 4% agr. obv. 38 bl., 7% Bler ar. in kasa 58—61, 8% Bler ar. in kasa 65—68, 6% beglučke obv. 41—50—43.

Dunaj, 4. novembra. Bankverein 13, Dunav-Adrija-Sava 12:50, Prioritete 91:25, Trbovlje 25:50.

Zitna tržišča

Novi Sad, 4. novembra. Vse je neizpremenjeno. — Tendence: neizpremenjena. Promet: skupno 31 vagonov.

Budimpešta, 4. novembra. Tendence: slabša. Promet: sreden. — Pšenica: dec. 10:91 (10:96 do 10:98), marc 12:15 (12:08—12:09). — Rž: dec. 12:40—12:42 (12:38—12:40), marc 13:45 do 13:56 (13:48—13:50). — Koruza: maj 14 do 14:25 (14—14:05).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence slaba, brez prometa.

Kranj

Obisk tujcev v oktobru. Prejšnji mesec je posetilo naše mesto skupno 148 tujcev, število vseh prenočevanj znaša 157. Posamezniki jih je bilo iz Jugoslavije 118, iz Avstrije 7, iz Češkoslovaške 5, iz Italije 6, iz Madžarske 1, iz Nemške 10 in iz Rusije 1.

Govor našega kandidata v radiu. G. Janko Barle, župnik od Sv. Jakoba v Ljubljani, bo danes v četrtek zvečer ob 20. uri govoril v radiu. Znano elektrotehnično podjetje F. Janša bo postavilo na Glavnem trgu pred svojo trgovino velik zvočnik, tako da bo mogoče tudi onim, ki nimajo radioaparata doma, slišati volilni govor našega sreskega kandidata.

Novo mesto

Avto se je prevrnil. Iz Ljubljane se je v torek vračal zagrebški avtomobil 3—462, lastnik Mary Mladic. V njem je bil sam voznik. Ko je vozil po struškem klanecu, mu je na ovinku pridrljal nasproti kmetički voz. Cesta je zelo ozka, ker zavzemajo tretjino prostora navozeni kupi gramoza. Kmet je vozil, kot delajo to vsi, sredi ceste in avto ni mogel smukniti mimo njega. Zavozil je skrajno desno, zadel pri tem v občestni kamen in se prevrnil. Motor je še deloval in nekako vlekel prevrnen avto še več metrov dalje po cesti, kjer je ob robu obvisel. Eno kolo je izgubil, drugo je vse po vrsti in polomljeno. Preplašeni voznik je pobral svoje stvari in neznano kam izginil. Nesreče

je v prvi vrsti kriva preozka cesta. Na to smo že opetovano opozarjali. Gramoz naj bi se stresal vsaj pol v jarek in to osebno na ovinkih.

Ptuj

p Volilni shodi. Da se naše ljudstvo zanima za nedeljske volitve, dokazujejo dobro obiskani shodi, ki jih prirejajo sreski kandidati. Tako sta priredila sreski kandidata Vuk in njegov namestnik Čeh v nedeljo 1. t. m. kar 2 shoda in to pri sv. Urbanu in pri sv. Bollenku, v ponedeljek 2. t. m. pa v Ptuj v prostorih gostilne Segula. Na vseh teh shodih so se zborovalci enodušno izjavili, da se udeležijo nedeljskih volitev. Splošno se pa obseja razdiralno delo onih temnih elementov, ki hujskajo za abstinenco in širijo razne govorce s tendenco odvracati volilce od volitev. Volilni shodi se nadaljujejo.

p Razglas mestnega načelstva za volitve. Glasovanje bo na dan volitev 8. t. m. trajalo nepretrgoma od 7. ure do 18. ure in je s tem vsakomur dana možnost udeležbe. Glasovati se mora osebno in sicer na onem volišču, kjer je volilec vpisan v volilni imenik. Na posebnem razglasu so navedene ulice, kojih volilci imajo glasovati na volišču I. in II. Volilci se opozarjajo na ta razglas na občinski deski, ki vsebuje v ostale važna določila glede volitev.

p Najemnine stanovanj. Poziv kr. banske uprave odnosno mestnega načelstva za znižanje najemnin, je v Ptuj ostal brez uspeha. Hišni lastniki sploh niso reagirali na poziv. Rok za izjave je potekel že 31. oktobra t. l.

p Izsleden razpečevalac volilnih letakov. Pred nekaj dnevi so se pojavili v Ptuj in v okolici, posebno pa v Halozah letaki z vsebino, ki pozivljajo volilce, da se nedeljskih volitev ne udeležijo. Neumornemu poiz. dovanju orožništva se je konečno posrečilo izslediti razpečevalca teh letakov v osebi poslovođje Kmečke zadruge Ignaca Skaza. Pri hišni preiskavi se je našlo večje število teh tiskovin in tudi v Halozah in sicer pri Sv. Trojici pri neki osebi je bila cela zaloga ugotovljena. Zadeva je prijavljena oblasti, ki je uvedla strogo preiskavo. Skaza je član ptujkega občinskega sveta.

Kočevje

Smrt uglednega voznika. Poročali smo o pretepu, ki sta ga imela v hribu voznika Mihij iz Makovnika in Stimec iz Salke vasi. Sedaj je prišla v Kočevje vest, da je težko ranjeni Mihij v ljubljanski bolnici na poškodbah umrl. Preminul je bil znan posestnik in voznik po Kočevskem.

Osebnost. Prestavljeni profesorji, o katerih smo poročali, so odšli na nova službena mesta. Na mesta odšlih treh prideta na našo gimnazijo ga. prof. Vlasta Sterle-Paheiner iz Novega mesta in ga. I. Čuk, kontraktualni suplent.

Most je v slabem stanju. Most ob Veliki kavarjni je potreben popravila. Dela na obeh straneh, namenjena pešcem, bo treba izboljšati, ker deščice že popuščajo. Na mestu je veliko prometa, zato je treba tembolj skrbeti zanj.

Slovenska Bistrica

Opozorilo. Po odredbi kr. banske uprave je dovoljen zakupnikom delov zemljišč pod agrarno reformo sklepati že sedaj kupne pogodbe z lastniki zemljišč. Zakupniki lahko določijo kupnino in način plačevanja naravnost z lastniki. Pogodbe je v odobritev poslati banški upravi.

Zakupnik, ki je prevzel prevažanje gramoza iz banovinskega kamnoloma, je prišel te dni voziti gramoza s težkim tovornim avtom, kateri je s svojo težo ogrožal tamkajšnji most čez potok Bistrico. Temu se je uprla občina Zgornja Bistrica. Banska uprava je pritožbo upoštevala v toliko, da je odločila, naj se most preuredi na banovinske in občinske stroške, tako da bo sposoben tudi za tako obremenitev.

Težkoče socialnega zavarovanja zaradi gospodarske krize

Za 400.000 Din mesečno manj prispevkov -- Na eno odpuščeno žensko pride že pet odpuščenih moških

Ljubljana, 4. novembra.

Statistika OUZD za mesec oktober t. l. izkazuje, da je OUZD imel ta mesec 92.574 članov, in sicer 62.011 moških in 30.563 žensk. V primeri z oktobrom lani 6.942 članov manj (5800 moških in 1.142 žensk).

Bolnikov je bilo v tem mesecu 2024, in sicer 1181 moških in 843 žensk. V primeri z oktobrom lani 321 bolnikov manj (185 moških in 136 žensk).

V odstotkih je bilo torej bolnikov skupaj 2.19, in sicer 1.90% moških in 2.76% žensk.

Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala skupaj 26:30 Din, v primeri z oktobrom lani 0:58 Din manj.

Vsa dnevna zavarovana mezda je znašala 2.434.268 Din, in sicer za moške člane 1.830.627 dinarjev, za ženske člane pa 603.642 dinarjev. V primeri z oktobrom lani 240.986 Din manj (za moške 200.947 Din, za ženske pa 40.039 Din manj).

S pomanjkanjem gotovine na denarnem trgu je tudi gospodarska kriza čedalje hujša. Zna-

čilno za poostretev gospodarske krize je tudi to, da delodajalci odpuščajo več moških delavcev kot ženskih. Na eno odpuščeno žensko pride že 5 odpuščenih moških.

Zdravstveno stanje članstva je bilo v oktobru nekoliko boljše kot lani v tem mesecu. Odstotek bolnikov vsehvi porodnice, je padel na 2:19%. Posebno je padel odstotek ženskih bolnikov.

Povprečna dnevna zavarovana mezda, ki odgovarja približno dnevnemu delavskemu zaslužku, je padla za 0:58 Din, t. j. za 2%. Pravo znižanje delavskih plač je pa še večje, ker podjetniki čedalje bolj pravilno prijavljajo delavstvo v zavarovanje.

Cela dnevna zavarovana mezda je padla za 240.986 Din. Dohodki OUZD (bolniški prispevki) so se zaradi tega znižali dnevno skoro za 15.000 Din, t. j. mesečno skoro za 400.000 Din. To priča, da povzroča gospodarska kriza tudi socialnemu zavarovanju čedalje večje težave in skrbi.

Preprečena požarna katastrofa

Ogenj v Sp. Brežnici, ki je ogrožal veliko Mayerlovo tovarno

Poljane, 2. novembra.

V soboto proti 18. je spet zatrolil turborno v temno noč gasilski rog. Vse je govorilo, da je v plamenih Magerlova tovarna. Splošno razburjenje je zato zavladalo vsepovsod, ker je to tovarna zabojev in lesne volne z velikimi zalogami in bi bila v nevarnosti cela vas. Sirena v tovarni je nenehoma tulila, zato je bila domneva požara tamkaj tem verjetnejša.

Kmalu se je pa izkazalo, da je ogenj nastal pri Dolinskih v Sp. Brežnici, občina Pekel. Hiša, oziroma gospodarsko poslopje, ki je pogorelo, se pa nahaja res v bližini Magerlove tovarne. In je bila tudi nevarnost, da se v res-

nici vname, da niso takoj prihiteli na mesto naši gasilci, ki so požar kmalu omejili in pogasili. Celo hišo, ki se ravno drži gospodarkega poslopja, kjer je začelo goreti, so rešili. Rešili so tudi živino. Zgorela pa je vsa krma. Na pomoč so prihiteli tudi takoj delavci iz že omenjene tovarne, ki so nosili pohištvo in druge stvari na plano. Tudi gasilci iz Loč so prihiteli sem s svojo motorko. Telefonično jim je bilo namreč sporočeno, da gori tovarna.

Kako je ogenj nastal, še ni dognano. Nesrečnež, ki je že deveti pogorelec v tem letu, ki jih je zadela požarna katastrofa, je bil le malo zavarovan.

Dva sijajna volilna shoda med rudarji in steklarji

Sreski kandidata za laški okraj Rudolf Juvan je imel v torek 3. t. m. dva svoja volilna shoda v Hrastniku. Prvi shod se je vršil ob 17 uri pri Logarju in se ga je udeležilo nad 200 samih rudarjev, med njimi veliko pristavev marksistične organizacije. Na shodu sta poročala g. Vladimir Kravos in sreski kandidat Rudolf Juvan. Oba govornika sta predložila nujno potrebo, da se rudarji udeležijo volitev in s tem odbijejo od sebe večni madež, da živijo v revirjih sami prevratni elementi. Rudar g. Verden je pojasnil težak položaj rudarjev. Govornik, ki je eden voditeljev marksistov v Hrastniku, je povdaril, da njih organizacija ni izdala parole proti volitvam in da je volilec samim prepustiti, kako se odloči, vendar je vse njegovo izvajanje izvenlo v tem, da naj gredo rudarji na volitve in volijo delavskega kandidata g. Juvana. — Ob 20. uri se je vršil v nabito polni dvorani gostilne Domitrovič pri postaji v Hrastniku drugi volilni shod, katerega so v velikem številu posetili rudarji in steklarji. Tudi tu sta govorila g. Kravos in sreski kandidat Juvan, ki sta pozivala rudarje in steklarje ter druge volilce, naj se brez pomisleka udeležijo volitev in ne nasedejo agitatorjem iz vrst bivše SLS. Sreski kandidat Juvan je poleg teh dveh shodov imel še celo vrsto prav dobro obiskanih sestankov in shodov, na katerih se je predstavil volilecem in prosil, da gredo na volitve.

Zalec

Milodare za poplavljenca sta pobirala. Te dni sta hodila dva možakarja od hiše do hiše po Zalcu in Ložnici ter sta pobirala milodare za poplavljenca. Tukajšnje orožništvo pa je dooznalo, da sta to dva delomrzneža Rupić in Jovanović, doma iz Novega pri Senju. Oddana sta bila v zapore sodišča v Celju.

Cenejše meso. Najpreje je neki mesar v Petrovčah začel sekati meso ceneje in je seveda dobil namah veliko odjemalcev tudi iz sosednjih krajev. Ker je ta konkurenca žalske mesarje precej občutno prizadela, so šli tudi oni s cenami navzdol. Sedaj prodajajo prvotno govedino kg po 12 Din, teletino in svinjino pa po 12 do 14 Din.

Gospodarska kriza. Zdi se, da je dosegla pri nas vrhunec. V zadnjem času je prišlo že nekaj prav trdnih gospodarstev na boben. Med drugim večje posvetstvo z gostilniško koncesijo in drugo večje podjetje s tovarno in več hišami.

Nov obrtnik. V Zalcu je začel izvrševati svojo krojaško obrt mladi krojaški mojster gospod Stanko Lichteneger.

Radio

Ljubljana, četrtek, 5. novembra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 16.30 Prenos iz Delavske zbornice: Predavanje Barbare Gould: Sodobno negovanje lica. Radio orkester. 18.30 Drago Uloga: Gimnastične vaje. 19.00 Dr. Anton Bajec: Italijanshina. 19.30 Dr. Mirko Rupel: Srbo-hrvaščina. 20.00 Rezervirano za kr. bansko upravo. 20.30 Komorni večer: Brandt-trio. 22.30 Čas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, četrtek, 5. novembra. 11.05 Plošče. 12.05 Opoldanski koncert. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Narodne melodije na harmoniki. 18.00 Lahka glasba. 20.00 Medicinsko predavanje. 20.30 Prenos iz Ljubljane. 22.30 Dnevne in sportne vesti. 22.50 Večerni koncert.

Zagreb, četrtek, 5. novembra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 17.00 Balalajke. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Ljubljana. 22.30 Poročila in vreme. 22.40 Sprehod po Evropi.

Praga, četrtek, 5. novembra. 11.00 Plošče. 12.15 Plošče. 12.35 Brno. 14.10 Plošče. 17.10 Brno. 17.35 Mladinska ura. 19.20 Poljudna glasba. 20.30 Pesmi. 21.00 Kvartet. 22.10 Prenos iz kina.

Ljubljana, petek, 6. novembra. 11.30 Šolska ura: Saj znaš (vaje o deklamiranju in branju) prof. Jakob Solar. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Gdč. Humekova: Gospodinja in sodobno stanovanje. 19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 19.30 Str. učitelj Andrej Stele: O moralno pokvarjeni mladini. 20.00 Rezervirano za kr. bansko upravo. 20.30 Prenos iz Beograda. 22.30 Čas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, petek, 6. novembra. 11.05 Opoldanski koncert. 12.05 Plošče. 12.45 Narodne pesmi. 13.15 Plošče. 15.00 Ljudskošolska ura. 15.30 Plošče. 17.00 Predavanje o lepem vedenju. 17.30 Radio orkester. 20.00 Sokolsko predavanje. 20.30 Godalni kvartet. 21.15 Vokalni koncert gospe Ljudmile Hatin. 21.45 Klavirski koncert gdčne. Liliane Dobri-Hristove. 22.30 Dnevne in sportne vesti. 22.50 Jazz.

Zagreb, petek, 6. novembra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 17.30 Komorni kvartet. 19.15 Kulturne in društvene vesti. 19.30 O turizmu. 20.00 Sokolsko predavanje iz Beograda. 20.30 Beograd. 22.30 Poročila in vreme. 22.40 Plesna glasba.

Praga, petek, 6. novembra. 11.00 Plošče. 11.55 Plošče. 12.35 Moravska Ostrava. 14.00 Poljudna akademija. 14.10 Plošče. 15.00 Brno. 17.05 Kvartet. 20.20 Plošče. 21.00 Brno. 22.10 Plošče.

Nogavice, roka-vice, volna in bombaž

najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

Trajno vodno ondulacijo izvršuje z najnovejšim aparatom z delovanjem toka 8 do 10 minut, ki ne peče. — Garancija podana. Cena solidna. Se najtopleje priporoča cenj damam frizer

CIRIL VAŠEL
Ljubljana, Novi trg (Turjaški trg št. 2)

1762

Oglašujte
v
Jugoslovanu!

Sveže
najfinejše norveško

ribje olje

iz lekarne Dr. G. PICCOLI-ja v LJUBLJANI se priporoča bledim in slabotnim osebam.

KONCESIONIRANA
PRIKROJEVALNA

ŠOLA ZA

ŠIVILJE IN KROJAČE

Krojni vzorci se izdajajo točno po journalu in meri.

Pojasnila daje lastnik
T. Kunc, Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 4/II

2084

Stavbne

nasvete

daje tehnični biro
„Tehna“, Ljubljana
Mestni trg 25-I. 507

UNIFORME

vseh vrst izdeluje, vse
uniformske potrebščine
in dežne plašče v
zalogi **Simon Klimanek**, Ljubljana, Selenburgova ul. 6. 2198

Gledališče

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer
Četrtek, 5. novembra: Brez tretjega. Red E.
Petek, 6. novembra: Zaprt.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.
Četrtek, 5. novembra: Viktorija in njen huzar.
Red C.
Petek, 6. novembra: Zaprt (generalka).
Sobota, 7. novembra: Košana, premijera. Izv.

Snegurka

(Prvi nastop gospe Golobove)

V torek je debitirala v Rimski-Korsakova operi Snegurki gospe Golob-Bernotova v vlogi pastirja Lelja. Igralski se je debitantki videle, da še na odrskih deskah ni udomačena, vendar ni padla nikjer iz okvirja vloge in je bilo videti, da je bila tudi igralsko najpreznejše pripravljena. In to, da je v tej stroki usposobljena za najlepši nadaljni razvoj. Kot pevka pa nas je s svojim plemenitim glasom očarala. Njeno petje je bolj koncertno kot teatersko, kar ji štejem le v dobro. Poleg neobičajno lepega in obsežnega glasovnega materiala razpolaga pevka z absolutno ritmično in intonacijsko sigurnostjo, dinamika je vzorna. Glas ji je izenačen v vseh legah, da se prehodov iz enega registra v drugega niti ne opazi. Vsak ton ima pri njej svoj čar, nobeden ni forsiran, nobeden ni kričan, nobeden ni suh in brezbarven. Pevske linije nikjer ne trga, dihanja ni slišati in vsak ton, vsaka fraza je pristrčna. Pevko nam je vzgojila na našem konservatoriju ga. Foedrantspergova in g. ravnatelj Hubad, ki jima na uspehu čestitam prav tako kakor operi k novo pridobljeni pevki. — Gledališče je bilo prav dobro obiskano in vsa predstava pod Neftatovim vodstvom izvrstna. Slavko Osterc.

Izjava uprave Narodnega gledališča v Ljubljani

Uprava aNrodnega gledališča v Ljubljani in ravateljstvo opere sta v svojem načrtu za repertoar vedno stremeli, da bi se občinstvo seznanjalo z vsemi svetovnimi deli operne produkcije in klasičnim do današnjih dni; kot narodni zavod se je naše gledališče ves čas oziralo na domačo slovensko, jugoslovansko operno literaturo. Res pa je, da so moderne opere težko vprizorljive, z njimi je zvezan velik aparat in dolgotrajen, zamuden študij. Skoraj vse vprizoritve del najmodernejših struj so pokazale da jih naše občinstvo sprejema hladno, brez pravega zanimanja; tudi del naes kritike, ki je včasih takih del v operi pogrešala in jih je zahtevala, jih danes odklanja. Občinstvo pa je bistveno del gledališča; brez njega ne more ne moralno, ne materialno uspevati, zlasti ne v današnji težki gospodarski krizi; zato so se morale izvršiti nekatere spremembe repertoarju.

Kot prva premijera pride Konjovičeva opera »Košana«, nato povsem novo izrežirana in na novo inscenirana »Carmen« v novem prevodu, vmes Knez Igor in Zidinja. Nadalje se pripravljajo: Turandot, Fra Diavolo, Rusalka, Pikova dama. Opereta pripravlja Leharjevo »Zemlja smehljaja« in za Božič »Tri mušketirje«.

Na obe notici v Slovenec dne 1. novembra t. l. pripominjamo samo tole: Istega dne so odigrala opere tudi druga gledališča v državi in izven nje, poslovali so vsi kinematografi in gostilne, a nihče se ni niti z besedo spoteknil ob nje.

Mirko Polič, ravatelj opere.
Oton Zupančič, upravnik.

Repertoar narodnega gledališča v Mariboru

Začetek ob 20. uri.

Četrtek, 5. novembra: »Volpone«. Ab. B.
Iz gledališča. V četrtek, 5. t. m. se bo ponovila zabavna klasična komedija Shakespearjevega sodobnika Ben Jonsona »Volpone«, ki na izredno satiričen način biča pohlep po denarju in skopuštvu. Za naslednjo dramsko premijero se pripravlja znameniti Cankarjev umotvor »Kralj na Betajnovi« v režiji J. Koviča.

Hrastnik

Sina z motiko po glavi. Na Vernih duš dan popoldne je prišel v Koloniji stanujoči rudar Dominik Dušak k svojemu očetu, upokojenemu rudarju v Studencih. Stari Dušak je velik sitnež. Lani nekoč je preganjal svoje otroke celo s samokresom. Tudi tokrat je storila pi-jaca svoje: Sprla sta se stari in mladi Dušak in h kocu je dobil mladi po glavi z motiko. Zaslišavanja radi nemški šole. V soboto so bili tu uradno zaslišani oni, ki zahtevajo nemški šolo v naši dolini in so bili mnenja, da bodo v kratkem nastanjeni v bivši šulferajnski šoli, kjer je sedaj dekliska šola.

Tržič

Volilno gibanje je pri nas v polnem razmahu. Polagoma ljudstvo spoznava pravi položaj in dolžnost velepomembnega dne. Žal so bili ljudje baš v našem kraju, posebno pa v okolici slabo poučeni o velikem pomenu udeležbe na volitvah. Shod kandidata Janka Barleta je lepo poučil obilno zbrane in odprli oči vsem zaupeljanim in nevednim.

Dramatični odsek Sokola je v soboto zvečer aprizoril staro, a še vedno lepo, dramo »Mlinar in njegova hči«. Režijo je vodil tokrat priznani igravec Šter Blaže. Igra je bila dobro nastudirana in tudi zasedba zelo posrečena. — V nedeljo 8. novembra zvečer bo v dvorani meščanske šole glasbeni večer, 22. novembra literarni večer naraščanja in 29. novembra v telovadnici velika akademija vsega članstva.

Smučarji se že pripravljajo na zimo. Poskušali so že z dilcami na zasneženih vrhovih Košute in Zelenice. Pravijo, da bo letos prav huda in snežna zima.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

K V. No. 2262/7.

3044—3—2

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine razpisuje za prevzem del za povečanje stanovanjskega poslojpa v obli državnih bolnic v Ljubljani

1. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 9. decembra 1931 ob 11. uri dop. v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 22.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša: dinarjev 1.425.932-88 oziroma na posamezna dela, ki znašajo:

1. Težaška dela . . . . . Din 63.527-66
2. Betonska in zidarska dela . . . . . " 798.861-31
3. Železobetonska dela . . . . . " 69.463-69
4. Tesarska dela . . . . . " 94.885-—
5. Krovna dela . . . . . " 44.480-05
6. Kleparska dela . . . . . " 55.445-10
7. Mizarska dela . . . . . " 100.350-—
8. Ključavničarska dela . . . . . " 17.833-90
9. Steklarska dela . . . . . " 11.710-—
10. Pleskarska dela . . . . . " 37.455-12
11. Slikarska dela . . . . . " 21.773-85
12. Tapetniška dela . . . . . " 7.650-—
13. Vodovodna inštalacija . . . . . " 102.497-20

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasi deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 28. oktobra 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

T 70/31—2.

3072

Amortizacija menice.

Na prošnjo strojnih tovarn in livaren v Ljubljani se uvede postopanje za amortizacijo naslednje, baje izgubljene menice, ter se imetnik poživja, da je v teku 60 dni od plačilnega dneva, oziroma če ta prej dosepe, od dneva razglasa v »Službenih novinah«, predloži temu sodišču, sicer bi se izreklo po preteku tega roka, da je menica amortizirana in nima moči.

Menica je izdana dne 3. septembra 1931 tvrdki J. G. Mehne Schweninger per nemških državnih mark 2113-65, plačljivih dne 26. novembra 1931, in domicilirana pri podružnici Jadransko-Podunavske banke v Ljubljani.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani odd. III., dne 29. oktobra 1931.

T 69/31—3.

3071

Amortizacija.

Na prošnjo Nareda Franceta, posestnika v Mahnetih št. 4, se uvede postopanje v svrhu amortizacije sledečih vrednostnih papirjev, ki jih je prosilec baje izgubil. Imetitelj se poziva, da uveljavi v teku šestih mesecev od tega razglasa svoje pravice, sicer bi se po poteku tega roka proglasilo, da so vrednostni papirji brez moči.

Oznanilo vrednostnih papirjev: Vložna knjižica Posojilnice v Cerknici št. 3044 v vrednosti 908— Din na ime Nared Janez.

Deželno sodišče v Ljubljani odd. V., dne 29. oktobra 1931.

E 2732/31—14.

3064

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Hermana Ludovika, posestnika, Zg. Loznica, p. Zalec, po dr. Kalanu, odvetniku v Celju, bo dne 24. novembra 1931 dop. ob devetih, pri tem sodišču, v sobi št. 4 na podstavi tusodno odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga Zalec, vl. št. 422; označba nepremičnin: hiša, cenilna vrednost 22.000— Din; zemljiška 7630 Din 50 p; gozd 100 Din 20 p, skupaj 29.730 Din 70 p; najmanjši ponudek: 29.730-70 Din. Vadij: 2974— Din.

K nepremičnini zemljiška knjiga Zalec, vl. št. 422, spadajo sledeče pritlikline: 1 krava, 1 lahek voz, 1 kosa, 1 srp, 1 koš, 1 samokolnica, 2 motiki, 1 senene vile, 1 železne vile, 1 sekira, 1 ročna žaga, 1 kad za zelje in 1 lopata v cenilni vrednosti nepremičnine že vpoštevane.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

Okrajno sodišče v Celju, odd. III., dne 15. oktobra 1931.

E 1942/31—13.

3067

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Savinjska posojilnica v Zalcu bo dne 27. novembra 1931 dop. ob devetih pri tem sodišču, v sobi št. 4, na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin po polovici (½): zemljiška knjiga Latkovavas, vl. št. 238; označba nepremičnin: hiša z uto, cenilna vrednost 3075— dinarjev; gospodarska poslopja 4250— dinarjev; zemljišče (njive, travniki, gozd) 17.181 Din 60 p; pritlikline 18— Din; skupaj 24.524 Din 60 p; najmanjši ponudek: 20.000— Din. Vadij 2452— Din.

K nepremičnini zemljiška knjiga Latkovavas, vl. št. 238, spadajo sledeče pritlikline: žitnica in orodje v cenilni vrednosti (po ½) 18— Din. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

Okrajno sodišče v Celju, odd. III., dne 20. oktobra 1931.

E 1514/31—17.

3066

Sklep.

V izvršilni zadevi zahtevajoče stranke Tischler Rihard, trgovec v Velenju, zastop. po drju. Kalanu, odvetniku v Celju, se narok za dražbo nepremičnin zemljiška knjiga Studence, vl. št. 182, ki je bil določen na 6. novembra 1931 ob devetih pri podpisnem sodišču, prekliče in določi nov narok na 24. novembra 1931 ob desetih.

Okrajno sodišče v Celju, odd. III., dne 26. oktobra 1931.

E 1826/31—14.

3065

Sklep.

V izvršilni stvari zahtevajoče stranke Berdev Vinkota, posestnika na Vrheh pri Teharjih, zast. po drju. Božiču, odvetniku v Celju, se narok za dražbo nepremičnin zemljiška knjiga Goriciča, vl. št. 267 in 281, ki je bil določen na 10. novembra 1931 ob 10. uri pri podpisnem sodišču, prekliče in določi nov narok na 17. novembra 1931 ob enajstih.

Okrajno sodišče v Celju, odd. III., dne 26. oktobra 1931.

E 614/31—7.

3063

Dražbeni oklic.

Dne 11. decembra 1931 dopoldne ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 3 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Hrib, vl. št. 69 in 103.

Cenilna vrednost: Din 18.753—; najmanjši ponudek: Din 12.502—.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Kočevju, dne 22. oktobra 1931.

Konkurzni razglasi

S 9/31—3.

3068

1175.

Konkurzni oklic.

Razglasitev konkurza o imovini Pezderšek Jankota, trgovca z usnjem v Rogasški Slatini, po pravomočni ustavitvi poravnalnega postopanja.

Konkurzni sodnik: Ivanc Karol, starešina okrajnega sodišča v Rogatcu.

Upravnik mase: dr. Leskošek Janko, odvetnik v Rogatcu.

Prvi zbor upnikov pri imenovanem sodišču, dne 12. novembra 1931 ob devetih.

Oglasitveni rok do dne 30. novembra 1931.

Ugotovitveni narok pri imenovanem sodišču dne 15. decembra 1931 ob devetih.

Okrožno sodišče v Celju, odd. I., dne 28. oktobra 1931.

S 16/31—2.

3062

1176.

Konkurzni oklic.

Razglasitev konkurza o imovini preza-dolženke Dolničar Ivanke, najemnice restavracije »Union« v Mariboru.

Konkurzni sodnik: dr. Kovča Franc, sodnik okrajnega sodišča v Mariboru.

Upravnik mase: dr. Leskovar Josip, odvetnik v Mariboru.

Prvi zbor upnikov pri imenovanem sodišču, soba št. 84, dne 12. novembra 1931 ob poldvanajstih.

Oglasitveni rok do 12. decembra 1931 pri okrožnem sodišču v Mariboru. Ugotovitveni narok pri imenovanem so-

dišču dne 21. decembra 1931 ob desetih soba št. 84.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 30. oktobra 1931.

Sa 18/31—2.

3074

1177.

Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Presterla Franca, posestnika in pek-kovskega mojstra na Jesenicah.

Poravnalni sodnik dr. Bregar Stanko, starešina okrajnega sodišča v Kranjski gori.

Poravnalni upravnik dr. Stanovič Aleš, odvetnik na Jesenicah.

Narok za sklepanje poravnave pri okrajnem sodišču v Kranjski gori, dne 12. decembra 1931 ob desetih.

Rok za oglasitev do 7. decembra 1931 pri sodišču v Kranjski gori.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 3. novembra 1931.

Sa 15/31—84.

3075

1178.

Sklep.

Poravnalna stvar tvrdke P. Ladstätter & sinovi, tovarne klobukov v Domžalah.

Prisilna poravnava izven konkurza, sklenjena na poravnalnem naroku dne 19. oktobra 1931 med dolžnico in njenimi upniki, te vsebine, da plača dolžnica svojim upnikom v popolno poravnavo terjatev 40% kvoto, plačljivo v 6 mesecih po pravomočnosti poravnave pod garancijo Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani, se v smislu § 51 zak. o prisilni poravnavi izven konk. odobri.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 26. oktobra 1931.

S 8/31—57.

3069

1179.

Sklep.

Prezadolženec Smolej Rudolf, trgovec v Mariboru, Ruška cesta št. 2.

Prisilna poravnava, sklenjena pri naroku dne 26. oktobra 1931 med prezadolženecem Smolej Rudolfom in njegovimi upniki, se potrdi.

Po tej poravnavi plača prezadolženec upnikom III. razreda 20% no kvoto njihovih terjatev, plačljivo v treh enakih in zaporednih tromesečnih obrokih, od katerih zapade prvi obrok tri mesece od dneva sprejele poravnave. Kot porok pristopi Lentič Franjo, trgovec v Zagrebu, Jelačičev trg št. 25, za plačilo drugega in tretjega obroka.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 29. oktobra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

3076

Razglas o razgrnitvi načrta

o nadrobni delitvi menj. senožeči parcele št. 1054, 1055 in 1057 kat. obč. Borovnica.

Načrt o nadrobni delitvi v katastrski občini Borovnica ležečih v vložku št. 132 in 947 iste kat. obč. kot solastnina vpisanih senožeči bo na podstavi § 96 zakona z dne 24. oktobra 1887, dež. zak. št. 2 iz 1888 od dne 13. novembra 1931 do vštete 26. novembra 1931 v občinskem uradu v Borovnici razgrnjen na vpogled vsem udeležencem.

Obmejitev načrta s kolci na mestu samem, kakor tudi njegovo pojasnjevanje se je že izvršila.

To se daje splošno na znanje s pozivom, da morejo neposredno kakor tudi posredno udeležene stranke svoje ugovore zoper ta načrt v dneh od prvega dneva razgrnitve dalje, t. j. od dne 13. novembra 1931 do dne 12. decembra 1931 pri podpisnem sodišču za agrarne operacije v Ljubljani vložiti pismeno ali dati ustno na zapisnik.

V Ljubljani, dne 3. novembra 1931.

Komisar za agrarne operacije.

Razne objave

3075

Objava.

Izgubil sem šofersko legitimacijo, izdana na ime Varič Peter. Prolašam jo za neveljavno.

Varič Peter, s. r., Maribor.

*

3054

Objava.

Potniška legitimacija z dne 5. junija 1931 glaseča se na ime Kovačič Vincenc, roj. 2. septembra 1883 pri Sv. Jakobu v Rožu, se je izgubila in se tem potom razveljavlja.

Kovačič Vincenc, s. r.

*

3070

Objava.

Izgubil sem akademsko legitimacijo tehnične fakultete univerze v Ljubljani na ime: Hočevar Josip, rodom iz Novega mesta. Prolašam jo za neveljavno.

Hočevar Josip, s. r., cand. ing.

Al Jennings: Pesnik in bandit

Rektorjev voz je čakal zunaj. Hitro so naju potisnili vanj in potem se je začela najbolj žalostna vožnja mojega življenja.

Nihče ni izpregovoril nobene besede. Porter je sedel tam kakor uničen. Frank je v neki zakrknjeni togosti sedel v svojem kotu in se odtezal od mene, kakor da imam nekakšen greh nad seboj. Vse skupaj me je mučilo, da sem bil ves besen sam v sebi. Čutil sem strašno napetost njihovih živcev, toda čutil sem tudi, da sem ravnal popolnoma prav.

Jaz vendar nisem ubijal nalašč. Jaz sem posegel vmes samo, da rešim Billa. Zame smrt Španca ni pomenila ničesar. Toda Porterjev molk me je skelet kakor pik strupene ose. Mislil sem, da mi mora vendar nekdo povedati da sem storil prav, kar sem storil.

Čuvstvo težke užaljenosti in neznozne razburjenosti me je vsega prevzelo. Bilo mi je kakor da me peljejo na šafot. Ta prokleti molk je ležal na nas, kakor da se vsi skupaj dušimo v strupenem plinu.

Voz je drvel skozi ozek palmov drevored. Drevesa so se mi zdela kakor črni nasajeni meči. Monoton topot konjskih kopit je bil edini šum. Tišina se mi je zdela kakor oster očitek, ki mi ga ves svet meče v obraz.

— Ta hudičeva hvaležnost, sem nazadnje iztisnil iz sebe, bolj sam zase kakor za druge, ki so bili z menoj.

Tedaj se je Porter zganil in se sklonil. Iztegnil se je in me prijel za roko. In precej se je mir razlegel po meni. Nobena beseda bi ne mogla bolj utešiti moje užaljenosti, kakor jo je topli dotik njegove roke.

Miljo daleč smo se vozili molče z divjo naglico. Nihče ni zinil ničesar. Porter si je prižgal cigareto. Ko je vžigalica zaplamenela, sem se ozrl v njegov obraz.

Na njem je bil izraz grozljive nejevolje in nekakšnega studa, kakor da bi se rad umaknil samemu sebi in tisti svoji nesmiselni igri, ki se je tako tragično končala. Tiste minute sproščene razposajenosti so se v resnici tako krivično končale.

V trenutku nezaželene lahkomišelnosti je odvrnil vabljivemu nasmešku. Vse skupaj vendar ni bilo nič drugega kakor navaden dogodek s plesišča, kakršen se pripeti vsak dan. In za to svojo majhno prešernost je bil kaznovan s tako nasilno nesrečo.

Vse velike nezgode njegovega življenja so približno tako naglo in tako nepričakovano prihajale nanj. Zakon o vzroku in učinku je deloval pri njem zmirom na neki nedoumljiv način.

Ko mi je Porter stisnil roko, je bila tragedija, kolikor se je tikala mene, odpravljena. Zanj pa je ostala ta stvar zmirom strašen spomin.

Nekoč pozneje se je spomnil tega dogodka. Sedela sva v jetniški čuvajnici kaznilnice v Ohio.

— Tista noč tedaj, je dejal, je bila najstrašnejša v mojem življenju.

Jaz ga nisem mogel razumeti. Meni se je zdelo nekaj čisto nujnega, da je moral don umreti, če naj bi bil Porter ostal pri življenju.

— Zakaj? sem ga vprašal.

— Polkovnik, tisti umor sem zakrivil jaz, je rekel.

— Pa ti vendar ni žal, da je bil don tisti, ki je padel? sem ga vprašal.

Njegovo pojmovanje me je naravnost bolelo.

— Meni je bilo od hudiča zmirom žal, je dejal.

Toda njegovo obžalovanje ni veljalo toliko smrti Španca kakor pa polomu njegovega lastnega življenja. Meni se zdi, da bi bil Porter marsikdaj rajši izvolil smrt kakor pa vsa grenka ponižanja arestantovskega življenja.

Če bi bili lahko ostali v Mehiki, bi se nam skoraj gotovo posrečilo, da se izvijemo sencam naše nesrečne preteklosti. Kakšnih petdeset milj proti jugozapadu od mesta Mehike, v smeri proti polotoku, se je razprostirala najbogatejša dolina sveta.

Tam smo si bili nameravali ustanoviti svoj dom. Vse je raslo tam samo od sebe. Banane, žito, hruške je bilo treba samo sejati in saditi. Palme so bile čudovite.

Edisonovi delavci slave svojega mojstra
Na Edisonov grob so položili Edisonovi delavci
krasen venec

Neznane živali

Mi poznamo našo zemljo še zelo malo. Kamorkoli pogledamo na zemljevid, vidimo, še prostrane ploskve, ki niso še prav nič raziskane. V južni in v severni Ameriki, v Afriki in v Aziji rastejo še obširni pragozdovi, mi pa nič ne vemo, ne kaj tam vse raste in hudi ne, kaj vse tam živi. Polarne kraje so ogledovali raziskovalci samo od zgoraj, iz letala. Mnogo ti letalci niso mogli videti; mislimo si le, kaj more videti na polju letalec, ki leti nad ljubljansko ali mariborsko okolico! Tudi razne znanstvene ekspedicije, ki preiskujejo pragozdove, ne morejo pregledati več kot tisto pot in njeno najbližjo okolico, po kateri pač gre. Kjer pa preiskujejo kakšne neznane kraje natančno in po načrtu, tam najdejo vedno kaj novega.

B. L. Portenko n. pr. je preiskoval severni Ural in od tam je prinesel s seboj v Leningrad v muzej nebroj doslej neznanih severnih živali. Tudi iz Afrike dobivamo vedno nove vrste mačk, lisic in drugih živali, odkar so začeli afrikanse pragozde temeljito preiskovati.

Nešteto vrst nam neznanih živali pa živi v morju. Odkar imajo naprave in priprave, s katerimi dosejajo doslej nam čisto neznane globine, odkrivajo v morju vedno nove živalske vrste, to pa ne samo male in neznatne živalice, ampak tudi pravcate velike.

Vrednost potenja

Ze iz starih zdravniških spisov vemo, kako visoko so cenili zdravniški nekdanji potenje kot zelo učinkovito sredstvo proti najrazličnejšim boleznim. Kaj natančnejšega o potu in potenju sicer niso vedeli, ampak praksa jim je dokazovala korist potenja. Oni so bili mnenja, da se odstranjuje s potom vred iz telesa tudi razne zdravju škodljive tvarine. Danes vemo o potu in o potenju in o škodljivih snoveh, ki jih telo izločuje iz sebe, če se potuje, pač nekaj več, toda preveč pa še vedno ne. Vemo pa, da je potenje zelo koristno za revmatike, za bolnike na ledvicah in za tiste ljudi, ki mnogo sede in zaradi tega trpe na slabi prebavi. Pot je strupen; množina strupov pa, ki jih ima pot v sebi, je ista, če se pospešuje potenje s toplo kopeljo ali pa če se potimo vesled telesnega gibanja.

Zato pa se morajo ljudje, ki mnogo sede, mnogo potiti, če hočejo ostati dolgo zdravi; to velja zlasti za starejše ljudi. Krepko potenje človeka kar pomladi. Najboljše potenje pa je tisto, ki prihaja iz pojačenega delovanja telesa. Najboljše je za ljudi, ki mnogo sede, da tudi te-

lesno delajo in se pri delu krepko pote. Kdor pa ne more ravno obdelovati kakšnega vrta, naj teka po cesti, dokler se ne začne potiti. Spočetka je dovolj, če tečeš le kakih 50 metrov daleč, potem pa vedno več. Med tekom se skloni naprej; to zelo pospešuje potenje. Ne tekaj pa s polnim želodcem! Ko prideš domov, se odrgni s suho cunjjo in spi kakšno kolikor mogoče vročo pijačo. Tekanje ne pospešuje le potenje, ampak človeku tudi nepotrebno mast s telesa kar pobira, tako da tisti nesrečni »viseči trebuh« kar vidno ginejo.

Svilene nogavice iz zraka

Angleški listi poročajo, da je angleški kemik prof. dr. Wallace Carothers predložil združenju angleške kemične industrije skoro neverjetno iznajdbo. Posrečilo se mu je baje pridobivati svilo iz zraka. Te dni je dobil tudi že patent na svojo iznajdbo in za izkoriščanje iznajdbe se je osnovalo že jako močna finančna skupina. Iznajdbo bodo baje izkoriščali v prvi vrsti za izdelovanje svilениh nogavic in nekaj sto parov so jih že izdelali. Pravijo, da so te nogavice prav nič ne razločujejo od pravih svilениh.

Nogavice so tako mehke, voljne in trpežne, da daleč prekašajo nogavice iz prave svile, one iz umetne dosedanje svile pa že celo. Imajo pa le eno napako, da se v vroči vodi kar razležejo. Mrzla voda pa jim ne škoduje, tudi dež ne. Upajo pa, da se jim bo kmalu posrečilo izdelek

tako izpopolniti, da mu tudi vroča voda ne bo škodovala.

Proces pridobivanja svile iz zraka je seveda jako dolgotrajen. Kako se ta proces vrši, to je seveda še tajnost; igra pa, kakor pravijo, važno vlogo v njem petrolej.

Tako poročajo angleški listi, ki pa so že večkrat dokazali, da znajo javnost imenitno — potegovati!

Boj za človeška trupla

Na vseučiliščih na Poljskem se je razvnel med kristjani in židi hud boj za človeška trupla, namreč za taka trupla, na katerih se dija ki uče. Trupel je sicer dovolj, toda gre za to, kako naj se trupla razčle med židovske in kristjanske dija ke. Židovskih dijakov je namreč mnogo, kristjanskih pa malo — s trupli pa je ravno narobe. Zato so hoteli židovski dija ki dobiti za svoje vaje tudi nekaj kristjanskih trupel poleg židovskih. Stvar pa je postala še bolj zapletena vsled tega, ker »pravoverni« židje sploh ne razrežejo židovskega trupla in se morajo torej učiti na kristjanskih ali sploh drugoverskih truplih, če hočejo študirati medicino. Vsled takih nesoglasij ne mine skoro dan, da ne bi prišlo do hudih spopadov med »liberalnimi« in »pravovernimi« židi ali pa med židi in kristjani, ki židom nikakor nočejo priznati pravice do kristjanskih trupel.

Boj s tihotapeci na zapadni nemški meji

Na meji med Nemčijo in Belgijo ter Holandsko živi mnogo tihotapcev. Lansko leto so zasačili samo v okrožju Aachen nad 5000 oseb pri tihotapljenju

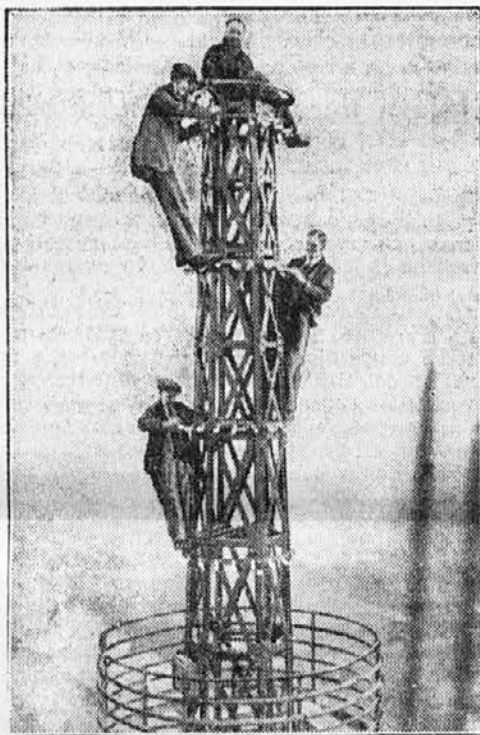

Zasačeni tihotapeci

Policija je v Filadelfiji zasačila dobro organizirano tolpo tihotapcev z alkoholom, ki je razpolagala z močnim lastnim brodom, in z velikim številom avtomobilov. Ko so jih peljali na policijo, so se vsi obračali od fotografa proč ali pa so si zakrivali obraze, da jih ljudje ne bi spoznali

Pozor lovci!

Da bo udeležba pri volitvah povsem neovirana, vabimo svoje člane, naj v nedeljo 8. t. m. ne prireajo skupnih lovov. — Predsedstvo SLD.

Za varstvo letalecev

Na visokih zgradbah v Nemčiji in v Angliji imajo pritrdene na strehah svetlobne signale, ki omogočajo letalcem, da se znajdejo. — Na sliki vidimo monterje, ki pritrdjuje svetlobno napravo na neki novi tvornici v Manchester-u

Najnovejša traparija

Ljudje, ki imajo vedno dovolj časa, da ne vedo, kaj naj počno, si morajo izmišljati vedno kaj novega, da si dolgčas preganjajo. Eni rači kvartajo, drugi uganjajo razne športe in zopet drugi radi prebirajo časopise po kavarnah ali pa potujejo.

Najnovejša modna zabava pa je prerokovanje, in med raznimi vrstami prerokovanj je zopet najbolj moderno prerokovanje iz rok. To se pravi, prerokovanje iz rok je bilo moderno — danes že ni več.

Pariški časopisi namreč poročajo, da se je moralo umakniti prerokovanje iz rok prerokovanju iz nog. Veščaki in strokovnjaki namreč trdijo, da se da človeška usoda mnogo bolj spoznati iz raznih črt na nogah, kakor pa iz črt na rokah. Preroki, ki prerokujejo iz nog, so danes v Parizu zelo iskani in bedasti svet jim plačuje silne zneske. »Podo-mantijaz« je danes v Parizu »najnovejša moda« in zlasti tiste ženske, ki ves božji dan nimajo drugega opravka, kakor da se prekladajo s postelje na divan in z divana na posteljo, so vse navdušene za moderno prerokovanje iz nog.

Marsikdo in masikatera pa bi prišla gotovo v veliko zadrego, če bi ga (jo) kdo nenadoma pozval, naj si sezuje obuvalo zaradi prerokovanja. Vsi ljudje namreč niso navajeni umivati si svoje noge vsak dan...

Al Capone v ječi

Svetlovnoznane »kralja banditov« v Chicagu Al Capone je sodišče le obsodilo na 11 let, ker ni plačeval redno davkov. Te dni ga bodo prepeljali v jetnišnico v Leavenworth v državi Kansas. Al Capone je sedaj zelo potr in toži, da so sodniki ravnali z njim mnogo preostro. V zaporu bo užival Al Capone vse ugodnosti, ki mu jih dovoljuje še ostanek njegovega premoženja. Imel bo mehko posteljo, na mizi svetilko in lastno hrano. Njegovi nekdanji prijatelji pa so baje sklenili zbrati zanj vsak teden po 75.000 dolarjev, tako da se bo Al Capone vrnil na svobodo — če se bo — še kot bogat mož.